

- ★ Obiecanki, cacanki
- ★ Wspomnienie września
- ★ Niezbędny zawód
- ★ Listy, polemiki
- ★ Serwis sportowy
- ★ Program TVP

PIENIĄDZE INTERESUJĄ RADNYCH!

W ubiegłym tygodniu pisaliśmy o sesji i o budżecie. Pisaliśmy również, że temat nie był do końca rozpracowany na sesji a szkoda, bo jest niezwykle interesujący. Zadaliśmy nawet pytanie czy pieniądze nie interesują radnych czy też z innego powodu nie podjęli tak ważnej kwestii, sugerując kilka możliwych wariantów odpowiedzi na postawione pytanie.

Otóż pierwsza z sugestii była prawidłowa. Radnych interesują pieniądze, tylko zbyt późne dostarczanie materiałów problemowych powoduje, iż nie są do dyskusji przygotowani. Zrozumiał więc teraz staje się owo milczenie.

Wracając więc ponownie do spraw budżetowych konieczne jest przedstawienie (czego nie uczyniliśmy poprzednio chcąc ten temat potraktować osobno) stanowiska przewodniczącego komisji finansów p. Łukowiaka, jakże zaprezentował na ostatniej sesji.

P. Łukowiak stwierdził, iż przed sesją komisji na zebraniu prezesyjnym nie podjęli tematu, ponieważ zostawiono im (specjalistom finansów również! - dop. autora) zbyt mało czasu na analizę realizacji budżetu w

minionym półroczu. Z otrzymanych materiałów wynika, że przekroczono plan przychodów. Tu nasuwa się refleksja powiedział radny — że albo zbyt ostrożnie planowano wpływy i

nie zachodzi potrzeba ich analizowania.

Komisja miała natomiast zastrzeżenia do niektórych rozdziałów dotyczących wydatków. Z uwagi jednak na konie-

pod nie przygotowano budżet, albo nareszcie ruszyła gospodarka, z czego należy się tylko cieszyć. A ponieważ przekroczenie przychodów nastąpiło prawie w każdej większej pozy-

wną korektę budżetową, nie chciała godzinami dyskutować o tym na sesji. Dlatego przewodniczący zaproponował, by Zarząd przygotował szczegółowy projekt dotyczący planowanych

wydatków i przedstawił go wszystkim radnym. Chodzi przy tym również i o to, by nie były to tylko hasła z numerem rozdziału i kwotą, ale by za tym krył się także wykaz rzeczowych kosztów. Radny, p. Łukowiak, wyraził nadzieję, iż sprawa budżetu Zarząd potraktuje priorytetowo i w najbliższym czasie przedłoży Radzie.

Są prace np. remonty, które trzeba wykonać teraz korzystając z dobrej pogody — powiedział przewodniczący komisji — i co za tym idzie, trzeba finansować. Stąd przedłożona w listopadzie korekta wydatków była by tylko rozgrzeszeniem Zarządu z podjętych decyzji i przyklepaniem istniejącego stanu, a nie formą decyzji, jak nadwyżkę budżetową zagospodarować zakończył p. Łukowiak.

Drugim głosem dotyczącym finansów była wypowiedź A. Małyżki. W niektórych pozycjach — powiedział szef Rady — plan wydatków został zrealizowany, w pierwszym półroczu, w 70%. Jest to zatem sygnał, by ewentualnie wstrzymać czasowo dalszą realizację zadań lub je dofinansować.

Pozostali radni, jak już powiedzieliśmy, nie zabierali głosu na temat pieniędzy. (12)

Włodzimierz KŁOPOCKI

NOWE PO STAREMU

Kiedy w latach siedemdziesiątych wyraźnie widoczny był kryzys gospodarczy ówczesny władca PRL-u Edward Gierek przystąpił do reorganizacji administracji państwowej. Wtedy to ogromne sumy miast zasilić słabnącą gospodarkę, poszły na tworzenie nowych 49 województw.

Tłumaczono nam wtedy, że te wielkie pieniądze wydatkowane są dla naszego dobra, bo przecież chodzi o to, aby „władza” znalazła się bliżej obywatela.

Ludzie, którzy wtedy byli w opozycji jeszcze cichym głosem mówili, że to jest temat zastępczy, a więc uwagę społeczeństwa usiłuje się skierować w inną stronę, a Gierek chcąc znaleźć popleczników, rozdziela im synekury.

To wtedy ukuto powiedzenie — cała para poszła w gwiazdek. Dzisiaj po latach jesteśmy dokładnie w tym samym miejscu, ale mądrzejsi o jedną prawdę, że nie wolno miliardów złotych wyrzucać w błoto.

W czasie ostatniego pobytu pani premier Hanny Suchockiej w Poznaniu zostało wyartykułowane to „co tu i ówdzie” mówiono. Stworzymy nowy podział administracyjny kraju. Zostaną utworzone powiaty samorządowe, i około 19 silnych województw. Oczywiście ta cała operacja zostanie przeprowadzona, aby „władza” znalazła się bliżej obywatela!

Teraz kiedy mamy taką recesję, kiedy bezrobocie przekracza 13%, kiedy deficyt budżetowy sięga 100 bilionów złotych, to czas aby zacząć reformę administracyjną kraju? Przecież to jest tworzenie tysięcy nowych miejsc pracy (nie produkcyjnych). To także budowa nowych siedzib dla starostów, no w najgorszym razie remonty i modernizacje już istniejących, to wyposażanie tysięcy nowych biur i dziesiątki innych jeszcze wydatków.

Ile to wszystko może kosztować? Podejrzewam, że na to pytanie nikt w kraju nie potrafi odpowiedzieć. Czy tę reformę musimy realizować właśnie teraz?

APARAT ADMINISTRACYJNO PARTYZYNY

SYGNAŁY Z SOŁECTW

WIERZONKA

Nasza wieś jest obecnie zaabsorbowana reorganizacją Stacji Nasienno-Rolniczej — mówi sołtys Julian Kupidura. Stację przejmie Agencja Rolna Skarbu Państwa. Obecnie wszyscy żyjemy w ogromnej niepewności, ponieważ życie całej wioski jest związane z tym zakładem. Prawdopodobnie do końca roku mamy zostać przejęci. Zakłady, które są w lepszej kondycji finansowej są przejmowane w pierwszej kolejności. To bardzo dziwne, ponieważ zakłady słabsze muszą dostać prędkiej pomocy aby nie popadły w kompletną ruinę, bo wtedy straty są ogromne. Kiedyś postępowano wbrew logice i obecnie czyni się tak dalej. Zastanawiamy się kiedy wrzescie zmądrzejemy. Na całym świecie rolnictwo jest dotowane, a dlaczego u nas jest inaczej? Produkcja rolna w naszym kraju jest obecnie nieopłacalna.

Czym to nam grozi łatwo się domyśleć. Skąd się bierze nasz niepokój? Ano stąd, że mielibyśmy być przejęci przez agencję we wrześniu, a na razie cisza, stąd są różne domysły. Gdyby istniał plan uzdrowienia rolnictwa to realizacja nowych założeń, byłaby prosta, ale jest to, co my Polacy lubimy najbardziej — improwizacja, a że koszty są duże to się nie liczy.

Zyski dają szybki obrót pieniądza, ale w rolnictwie jest to niemożliwe. Złotówka zainwestowana jesienią (po włożeniu ogromnej pracy) latem daje tylko 30 groszy. To jest właśnie powód, że kredyty dla rolników powinny mieć charakter preferencyjny. Kolejna sprawa, to budowa szkoły. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że następane pieniądze zostaną wyrzucane w błoto. Mam na myśli projekt budowy szkoły, który został opracowany, a za rok straci ważność.

Z tego co wiem w naszej gminie są dwie wioski w podobnej sytuacji, to jest Wierzonka i Paczkowo. Nasz projekt miał być również realizowany w tamtej miejscowości, ale obie wsie zostały pozostawione same sobie. Czym to się skończy wiadomo.

Ostatnia sprawa, którą dzisiaj chciałbym poruszyć to komunikacja. Wiem, że „zgranie” rozkładu jazdy, nie jest proste, ale jego modyfikację należy konsultować z zainteresowanymi, a nie zaskakiwać nas zmianami. Dojazdy do pracy i powroty są w miarę dobrze rozwiązane, ale my też jeździmy po zakupy, sklepy są otwarte około 10, czy nie można by w tym czasie dodać jeszcze jednego kursu — pyta Julian Kupidura.

Za nami początek roku szkolnego 1992/93. Dziś, gdy uczniowie oraz nauczyciele weszli w rytm codziennej szkolnej pracy przyjrzymy się oświacie miasta i gminy w ciągu ostatnich dwu i pół lat.

Na początek bazy lokalowej. Przed ponad dwoma laty kończąca wówczas kadencję Komisja Oświaty Rady Narodowej Miasta i Gminy Swarzędz na posiedzeniu w dniu 21 lutego 1990 r. określiła, przy udziale dyrektorów szkół i przedstawicieli Obywatelskiego Komitetu Samorządowego (OKS) zamierzenia i potrzeby w zakresie bazy lokalowej szkół. Co wówczas zakładano. Jak

w posiedzeniach Komisji Oświaty RN. Znalazły one pełną akceptację w programie wyborczym OKS w Swarzędzu. W dziale 4. Oświata można przeczytać: „Związane to będzie z wybudowaniem nowych placówek oświatowych (głównie w wsiach Wierzenica, Paczkowo, Uzarzewo)”, „a w naszych lokalnych warunkach szczególną troską będziemy otaczać szkolnictwo zawodowe”. Imiennie p.A. Małyńska de-

OBIECANKI, CACANKI

najszybsze zakończenie rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 1 i budowy Szkoły Podstawowej nr 4. Opracowanie dokumentacji technicznej i rozpoczęcie, w sąsiedztwie komisariatu MO i Banku Spółdzielczego, budowy siedziby Zasadniczej Szkoły Zawodowej (ZSZ). Nad wyraz gorącym rzecznikiem tej sprawy był nauczyciel historii w ZSZ p. J. Szymczak. Takie były zamierzenia dotyczące miasta, a co z gminą. Tu zamiarem było szybkie opracowanie pełnej dokumentacji technicznej i rozpoczęcie etapowej rozbudowy Szkoły Podstawowej w Wierzonce. Związane z pogarszającym się stanem technicznym budynku i przewidywanym wzrostem liczby uczniów. W dalszej kolejności, na bazie tej samej dokumentacji technicznej, zakładano rozbudowę szkół w Paczkowie i Uzarzewie. Powyższe założenia zostały wypracowane przy udziale panów A. Małyński, J. Gruski uczestniczących

klarował „będę realizował założenia programu wyborczego OKS w Swarzędzu”. Takie były zgodne zamiary, jak to pokazał czas starej i nowej, władzy miasta i gminy. Z zadowoleniem trzeba stwierdzić, że w odniesieniu do miasta nowe władze w ciągu 2 lat zrealizowały więcej niż przewidywały powyższe zamierzenia. Co prawda nie w nowym budynku a w pozyskany dzięki półmiliardowej dotacji gminy Swarzędz, hotelu Swarzędzkiej Fabryk Mebli działa Zespół Szkół Zawodowych. A, że przy okazji zlikwidowano, uchwałą Rady Miejskiej, przedszkole nr 4 nic to. Rozpoczął też działalność, o czym przed dwoma laty mówili (marzyli?) tylko najwięksi optymiści, Zespół Szkół Ogólnokształcących. Pomyślny był też ten okres, mimo wielu trudności, dla rozbudowy „jedynki” i budowy „czwórki”. Zadowoleniu większości mieszkańców miasta z osiągnięć w zakresie szkolnictwa podstawo-

wego i ponadpodstawowego łowarzyszą oczekiwania mieszkańców osiedla Raczyńskiego dla których problem szkoły jest z wielu względów palący. Zupełnie inaczej wygląda sprawa na wsiach. Dla wsi w gminie, poza niezbędnymi remontami nic nie zostało zrobione. Mieszkańcy wsi nie bez powodzenia rozgryzcy, czują się co najmniej zawiedzeni. Nie przekonują ich argumenty, że w przeliczeniu na dziecko nakłady muszą tu być wyższe niż w mieście, a i tak środki nie zastanawiają się jak to jest. Znaleźli się pieniądze dla Zespołu Szkół Zawodowych podległego Kuratorium Oświaty i Wychowa-

nia, a nie ma ich dla przejętych przez samorząd, także wiejskich szkół. Za szczególnie wykiwnych uważają się mieszkańcy Wierzonki i Karłowic, teraz trzeci raz sprawa rozbudowy szkoły w Wierzonce. A błędne w tym roku realizowanie pomieszczeń dydaktycznych nie poprawi stanu technicznego 87-letniego wyeksploatowanego budynku. Zaś co bardziej paraliżujący znowu zastanawiają się czy zaliwi o budowie szkoły w Wierzonce był tylko przejęciem. Bardzo jestem ciekaw jak taki kierunek realizacji działań w odniesieniu do bazy oświatowej swarzędzkiej widzi pan Stanisław Kalemba. Dział poseł reprezentujący środowisko wiejskie, poprzednio członek Prezydium Rady Narodowej, gdzie się poznać jako wielki zwolennik spraw oświaty na wsi.

Romuald WAGROŃSKI

PIERWSZA ŚWIECZKA

Już od roku nasz tygodnik trafia punktualnie do rąk Czytelników. I mało kto zwraca uwagę na drobną notatkę w stopce redakcyjnej, że jego wydawcą jest spółka Nowina.

A właśnie dzięki niej możemy istnieć na prasowym rynku, pisać o różnych problemach nurtujących lokalną społeczność. Służąc pomocą w niektórych sprawach.

Kilka dni temu, 18 bm, nasz wydawca zgotował nam miłą uroczystość właśnie z tej okazji. Padały sympatyczne słowa, zachęta do dalszej pracy. Były i propozycje nowych tematów, z których na pewno skorzystamy. Był i szampan. Do szczęścia zabrakło tylko ... tortu z jedną świeczką. Nie jesteśmy jednak drobiazgowi i za ten rok dziękujemy. (Iz)

„ATOS” W NOWEJ SIEDZIBIE

Znane wielu mieszkańcom Swarzędza biuro podróży „Atos-Tourist” ma nareszcie swoją siedzibę na Osiedlu Dąbrowszczaków 8/5.

„Atos” jest spółką, której prezesuje pani Urszula Górską. Przez pięć miesięcy działalności biuro zorganizowało wiele wycieczek krajowych i zagranicznych. Obecnie preferowana jest turystyka

UROCZYSTOŚĆ

krajowa. Klienci „Atosu” będą na pewno zadowoleni, ponieważ obsługę zapewnia grono ludzi, którzy turystyką zajmują się nie od dzisiaj — mówi pani prezes.

NOWA FIRMA BUDOWLANA

Zostało powołane do życia nowe przedsiębiorstwo budowlane „Testbud”, który ma siedzibę na Osiedlu Dąbrowszczaków 8/6.

Wyżej wymieniona firma chce głównie zająć się budownictwem jednorodzinnym, opartym o nowe, niekonwencjonalne technologie, które umożliwiają znaczne obniżenie kosztów.

„Testbud” jest spółką, która już wygrała przetarg na budowę pawilonu w Poznańskim Ogrodzie Zoologicznym, a której prezesuje inżynier Jerzy Piasecki.

Po tygodniu w lasku Gruszczyńskim — bez zmian!

Uwaga nadchodzi prawica. Golał

Fot. CAF

NOWY ROK W NOWYCH BUDYNKACH

Rok szkolny 1992/1993 rozpoczął się tydzień temu. W Swarzędzu bardzo wiele zmieniło się w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego. Wreszcie — odpowiadając na potrzeby miasta — powołano Liceum Ogólnokształcące.

Budynek, w którym się mieści, przy pl. Niezłomnych, był szkolnym budynkiem „od zawsze”. Lecz teraz, po generalnym remoncie, prezentuje się bardzo ładnie. Młodzież dwóch pierwszych klas (68 uczniów) ma tu iście luksusowe warunki do nauki. Pracownie wyposażone kuratorium i ministerstwo oświaty. Budynek z zaniemieniem dyrektora szkoły — Piotra Choryńskiego — jest optymalny dla potrzeb liceum.

Szkola nie ma jeszcze ukształtowanego profilu kształcenia. W zależności od potrzeb młodzieży i życzeń rodziców w następnych latach nauki podejmie się decyzję o jej ukierunkowaniu.

Dyrektor L.O. jak mnie zapewnił, był w tej luksusowej wręcz sytuacji, że zniknęły obecnie kłopoty i problemy z zatrudnianiem dobrej kadry pedagogicznej. Zespół pedagogów liceum w Swarzędzu ma pełne kwalifikacje pedagogiczne. Są wśród nich naukowcy akademicki z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i poznańskiej Akademii Ekonomicznej. Młodzież uczy się dwóch języków zachodnich: angielskiego i francuskiego.

Klasy i pracownie wyposażone są w nowy sprzęt. Gabinet dyrektora, jak na miasto meblarzy przystało, wyposażyły Swarzędzkie Fabryki Mebli. Klasy i pra-

cownie wyposażone są z kredytów przyznanych na ten cel przez ministerstwo oświaty.

Wypada nam jedynie życzyć młodzieży Liceum Ogólnokształcącego jak najlepszych wyników w nauce w nowej szkole. Wyników na miarę ich zdolności, możliwości i ambicji.

A panu dyrektorowi — doczekania się remontu budynku, w którym mieści się jego gabinet, aby z przedpokojów zniknęły dziury w podłodze i by piękny wystrój gabinetu nie kłócił się — jak teraz — z ruiną pomieszczenia, w którym stoją meble.

★★★

Zespół Szkół Zawodowych przeniesiony z gmachu przy pl. Niezłomnych do budynku przy ul. Podgórznej, zajmowanego dotąd przez hotel pracowniczy SFM, przedstawia się również bardzo świeżo i okazałe.

Po otrzymaniu 2,1 mld złotych dotacji z ministerstwa oświaty i partycypacji miasta w kwocie 0,5 mld zł, wykupiono działkę gruntu, budynek 3-kondygnacyjny z piwnicą i pomieszczenia gospodarcze na własność od Swarzędzkich Fabryk Mebli.

Po adaptacji uzyskano 14 sal lekcyjnych. Na każdą salę szkoła otrzymała po 15 mln złotych ze spółki „Nauka” (mieszczącej się

przy ministerstwie oświaty) w sprzęcie oraz po 5 mln zł na pomoce naukowe. Zespół szkół zyskał sporo powierzchni użytkowej, dzięki czemu można było przyjąć w tym roku do pierwszej klasy wszystkich chętnych. Obecnie uczy się tu 1.300 uczniów.

Odremontowany budynek ma również w 60 proc. wymienioną instalację wod.-kan. i w 80 proc. wymienioną instalację elektryczną. Te prace remontowe pochłonęły gros funduszy przyznanych na adaptację. Jednak nie wszystkie. Zostało jeszcze trochę pieniędzy, które dyrektor Przemysław Jankiewicz zamierza przeznaczyć na uruchomienie szatni i w najbliższej przyszłości — stołówek.

Szkola ma 44 oddziały. Wszyscy uczniowie są na ogół ze Swarzędza. Niewielu jedynie dojeżdża z Antoninka, łądź z górnego tarasu Rataj w Poznaniu. Wszyscy odbywają praktykę na terenie Swarzędza. W warsztatach prywatnych, w sklepach (sprzedawcy), lub — kilkoro w Swarzędzkich Fabrykach Mebli.

Również uczniom nowego budynku przy ul. Podgórznej życzymy realizacji planów życiowych i jak najlepszych wyników w nauce i prywatnym życiu oraz dobrego samopoczucia w nowej szkole i nowych pomieszczeniach.

A Panu Dyrektorowi — realizacji ambitnych planów budowy sali gimnastycznej i wielu powodów do satysfakcji z pracy pedagogicznej i wychowawczej.

Renata FILIPOWICZ

... TS PYTA

Tegoroczna susza dała się we znaki rolnikom. Ceny żywności, zresztą zgodnie z przewidywaniami, wzrosną. Jak Pan/Pani budżet domowy wytrzyma kolejną podwyżkę?

SONDA SONDA SONDA

Leokadia K., ul. Zamkowa: — Wolę o tym nie myśleć. Jak z mojej emerytury wyżyję, skoro teraz już muszę korzystać ze wsparcia pomocy społecznej? I to po ponad 40 latach uczciwej, rzetelnej pracy!

Wiktor S., os. Raczyńskiego: Nie wyobrażam sobie, co to będzie. Już teraz ledwo wiążemy koniec z końcem. Mamy trójkę dzieci, żona jest do końca roku na urlopie wychowawczym. I nie wiadomo, czy wróci do pracy, bo jej zakład bankrutuje, a przedszkola takie drogie.

Wiesława S., Poznań, os. Rzeczypospolitej: Nie wiem, co to będzie. Ja wprawdzie sama na siebie pracuję, lecz gdyby nie mama to pewnie umarłabym z głodu za te 700.000, które zarabiam.

Paweł Ł., os. Dąbrowszcza-ków: — No cóż, taki już jest ten kapitalizm, że nikogo nie oszczędza, a prawa rynku są nieublagane.

Miron W., ul. Poznańska: — Będę nadal klientem pomocy społecznej. I już chyba nim pozostanę do śmierci. Tylko jak długo to potrwa? Może rok, a może dziesięć. Pochodzę — niestety — z rodziny długowiecznej.

Maciej W., ul. Wrzezińska: — Niestety, będę musiał podnieść cenę na moje wyroby. A i tak już klientów coraz mniej. Co jednak mam zrobić, kiedy wszystko drożeje, a dzieci coraz starsze i coraz więcej muszą jeść, a i na szkołę coraz więcej wydaję.

Małgorzata K., ul. Grudzińskiego: Nie mogę pogodzić się z tym, że uczciwym żyje się coraz gorzej. Pracuję na półtora etatu, mąż także, mamy dwójkę dzieci. Niestety, ciągle brakuje nam pieniędzy. Ostatnio na remont mieszkania wydaliśmy astronomiczne pieniądze. Teraz popsuł się nam nasz 11-letni maluch. Ciągłe jakieś extra wydatki. A wszystko tak szybko drożeje. I końca tej spirali inflacyjnej nie widać!

★★★

Nikt z pytanym przez nas nie stwierdził, że „jakoś sobie poradzi, bo ma oszczędności, dołoży z zapasów lub t.p.”. Niestety, wszyscy jesteśmy już na granicy wytrzymałości. Bo skoro nawet praca obojga małżonków na półtora etatu nie zapewnia im godziwego, bezstresowego życia... (fil)

Spacerując w sobotę po Swarzędzu, zapuściłam się w okolice rynku. Gdy dochodziłam do placu Powstańców Wielkopolskich upadł mi pod nogi swoisty „samolocik”. Swoisty, bo zrobiony był z pięćdziesięciolotowego banknotu. Ciekawa koncepcja, prawda? Jakież „cudowne” dziecko mogło użyć banknotu jako materiału na samolociki. Ano takie, w którego domu nie szanuje się polskich pieniędzy.

W tym momencie przypomniałam sobie mojej ś.p. babuni, kobiety, która wiele widziała, uczestniczyła bowiem w strajku dzieci wrzesińskich, przeży-

GLUPOTA CZY BEZMYŚLNOŚĆ?

ła dwie wojny światowe, widziała w życiu niejedno. Otóż babunia moja mówiła, iż kto pieniądze nie szanuje, nie wart jego ich posiadania. I przyznałam jej w chwili otrzymania owym samolocikiem w głowę, rację.

Nie zamierzam robić „wykładów” nikomu na temat patriotyzmu i jego przejawów, bo patriotyzm dzisiaj jest „demode”, lecz, jak by na to nie spojrzeć, pieniądze są nadal „prawym środkiem płatniczym w Polsce”. Nie to, że za owe 50 zł niczego kupić nie można. Nie o ich realną wartość wszak mi chodzi. Ale o stosunek Polaków do swoich banknotów. Wystarczy porozmawiać z jakakolwiek kasjerką, by przekonać się, że nie zmyślam. Czego na naszych banknotach nie ma. A to numery telefonów, notatki w rodzaju: „Zadzwoń do...” lub jeszcze gorsze, nieczłuczalne słowa. Niektórym „dowcipnisiom” mogą też służyć jako... zapalniczka do papierosów. Taki właśnie nadpalony banknot (patrz zdjęcie) posłużył jako budulec konstruktorowi wspomnianego przeze mnie na wstępie „samolociku”.

Renata FILIPÓWICZ

NIEZBĘDNY ZAWÓD

W warsztacie naprawy obuwia na osiedlu Czwar-taków półki zapelnione są różnorodnym obuwiem. Stoją równo poustawiane te, które są już zreperowane i te które czekają na wprawne ręce mistrza.

Mistrz Przemysław Bura nie ma chwili wytchnienia, bo co kilka minut wchodzi klienci przynosząc kolejne pary. Właściciel warsztatu to młody mężczyzna około trzydziestki.

— Od jak dawna wykonuje pan ten zawód?

— Po ukończeniu szkoły podstawowej i Zasadniczej Szkoły Zawodowej chciałem zostać szewcem. Był to mój świadomy wybór. W szkole miałem zajęcia w zakresie wyrobu obuwia metodą przemysłową, zaś praktykę odbywałem w zakładzie prywatnym pana Kaźmierskiego w Poznaniu. Można powiedzieć, że poznałem całą paletę możliwości zawodowych. Od czterech lat pracuję jak to się mówi na swoim. Porzuciłem pracę w Domenie, gdzie pracowałem przez 10 lat i przeszedłem wszystkie szczeble tego zawodu. Kiedy odchodziłem z Domeny proponowano mi stanowisko kierownika odbioru jakościowego, ale o odejściu zdecydowały płace.

— Ilość klientów rośnie, czy maleje?

— Kiedy zaczynałem, to raczej miałem dużo wolnego czasu. Ludzie nie wiedzieli, że tu pracuję, ale później było już lepiej. Obecnie zaś na skutek ubożenia społeczeństwa mam coraz więcej klientów. Największe obciążenie pracą mam jesienią i zimą. Natomiast rozłożenie pracy w miesiącu jest

kształtowane dniami wypłat. Wtedy właśnie jest najwięcej ludzi, którzy przychodzą do mojego warsztatu. Jakie buty najczęściej trafiają do mnie? To jest związane z modą. Obecnie bardzo dużo mam napraw damskich obcasów, są one coraz cieńsze, a więc się często łamią.

W ogóle to mam duże zastrzeżenia do butów włoskich, czy brazylijskich. Są one wykonane słabo i szybko się psują. Przypuszczam, że Włoszka może sobie pozwolić na wyrzucenie zespu-tego obuwia, u nas natomiast z wielu powodów panie oddają je do naprawy.

— Jak się kształtują ceny napraw w stosunku do ceny butów?

To nie ma żadnego znaczenia. Cena fletka przy butach za 100 tys. jest taka sama jak i przy butach za pół miliona. To tylko w niektórych warsztatach samochodowych, jak się przy-jedzie Mercedesem to i cena zaraz jest odpowiednia. U mnie tego nie ma. Zastanawiam się czasami czy nie powinna ona być jednak wyższa, przy naprawie drogiego obuwia. Przypuść-my, że coś zepsują to muszę przecież zapłacić duże odszkodowanie. Kiedyś klientka przyniosła ładne buty, które były na nią za ciasne i prosiła aby je rozbić. Kiedy wbiłem je na kopyto cienki pasek pękł, a ja z własnej kieszeni musiałem zapłacić.

— Narzędzia, którymi się pan po-

sluguje też widzę uległy zmianie. Ja pan wiertarkę, a nie widzę pocięga-
— Pocięgiel jest potrzebny przy zakładaniu podpodeszwy, czyli głównie przy robieniu butów nowych, a ja naprawiam buty, ale pocięgiel mam na wszelki wypadek.

— Czy pan wykonuje buty na miarę?

— Ja nie robię nowych butów, nie dlatego, że nie ma takiej potrzeby. Owszem klienci chcą zamawiać buty na miarę, ale odmawiam. Dlaczego? Mój warsztat jest zarejestrowany jako naprawczy i aby robić nowe buty musiałbym go przerejestrować, a po wzięciu pracy nad nowym butem wymaga dużo czasu, a ja mam bardzo dużo pracy z naprawą. Nie przyjmuję też uczniów (choć są chętni) bo uważam, że młody człowiek musi się nauczyć robić nowe buty, a u mnie mógłby co najwyżej nauczyć się je reperować a to za mało.

— Praktykę odbywał pan u B. Kaźmierskiego, proszę powiedzieć tam było uczniów?

— Byłem jedynym uczniem w całym Wielkopolsce. To było osiemnasto lat temu. Natomiast w szkole był jeden chłopak, ale on się specjalizował w obuwiu ortopedycznym i pracuje w tej pracowni do dnia dzisiejszego. Nawiasem mówiąc pochodzi on ze Swarzędza.

— Mały jest ten warsztat. A jaki jest czyszy?

— To pomieszczenie ma 15 m². Opłata wynosi 350 tys. Muszę powie-dzieć, że od ośmiu miesięcy jest ciągle taka sama. Jest to piwnica. Dzisiaj jest stosunkowo ciepło na dworze, a ja jestem ciepło ubrany i cały dzień mogę palić światło elektryczne. Mankatem jest także słaba wentylacja. Zapach kleju, skóry, gumy i przepo-nych butów nie należy do najprzyjemniejszych. Niestety mam to wliczone w koszty prowadzenia warsztatu.

— Nie żałuje pan odejścia z Domeny?

— Nie. Tu jestem u siebie. Pracowa-łem uczciwie przez 16 lat i w tym czasie umożliwiono mi ukończenie Technikum Obuwniczego.

— Wychodząc umawiam się z paniem Przemysławem, że jutro przyjdzie nasz fotoreporter aby zrobić zdjęcie.

— Nie, jutro mam zamknięty war-sztat bo jestem również ławnikiem w sądzie.

Dziwny jest ten świat, chciałoby się powiedzieć za Niemenem. Technikum obuwnik jest szewcem, który społeczeństwu pełni funkcję sądowego ławnika.

W. KŁOPOCKI

★ 12.09 na os. Dąbrowszczaków usiłowano włamać się do samochodu marki nissan. Czujny sąsiad ujął złodzieja. Sprawcą zajęli się policjanci. Okazał się nim 19-latek, który przyznał, że przy użyciu... noża kuchennego chciał otworzyć drzwi auta i zabrać kasety. Czy był to jego jednorazowy tego typu „wyczyn” — bada policja.

★ W ostatnim tygodniu ujawniono na terenie miasta i gminy dwa samobójstwa. Tego desperackiego kroku dokonali dwaj mężczyźni — pierwszego na terenie Swarzędza 72-latek, drugiego na terenie gminy 39-latek. Zwłoki starszego znaleziono w domu, młodszego nie opodal miejsca zamieszkania, w lesie. Obaj powiesili się. Przyczyny tych desperackich czynów nie są znane.

★ 16.09 w Kobylnicy dokonano kradzieży cegły z budowy sieci światłowodowej. Jeszcze tego samego dnia policja ustaliła sprawców kradzieży. Już następnego dnia wszyst-

kie cegły (cała wywrotka) powróciły na teren budowy. Sprawcom czynu przedstawiono zarzuty.

★ Na terenie Swarzędza zanotowano dwa krótkotrwałe zabory samochodów marki „syrena”. Jeden z tych pojazdów został uszkodzony. Prosi się właścicieli takich pojazdów o zwracanie uwagi na nie, szczególnie w godzinach wieczornych.

★ 17.09 w okolicy „Centrozłomu” odcięto i skardziono linki dławikowe, wartości blisko 15 mln złotych. W tym przypadku dziwny kompletny brak wyobraźni złodzieja, który dla uzyskania niewielkiej kwoty ze sprzedaży linek po cenie złomowej naraża życie i zdrowie pasażerów PKP.

★ W dniu 17 bm. znów ujawniono włamanie do piwnicy na os. Gryniów i Dąbrowszczaków. Złodziej kradnie rowery. O jego niebywałej bezczelności i zuchwałości świadczy fakt, iż włamań dokonuje w biały dzień lub

w późnych godzinach popołudniowych. W związku z tym prosi się mieszkańców bloków o zwracanie uwagi na kręcące się w okolicy piwnic lub klatek schodowych osoby. W przypadku zauważenia podejrzanych osób prosimy o powiadomienie Komisariatu Policji w Swarzędzu, tel. 172-307 lub 172-323, czynny całą dobę.

Z dotychczasowych ustaleń policji wynika, że sprawca ma w wy-glądu 35-40 lat, ok. 180 cm wzrostu, średnią budowę ciała, włosy ciemne, średniej długości — lekko faliste. Ubrany jest zazwyczaj w ciemny marynarkę. Osobom informującym zapewniamy całkowitą dyskrecję.

S KRONIKA POLICYJNA

NA MARGINESIE LISTU DO REDAKCJI

Nie twierdzą, że praca dziennikarza jest „leka, łatwa i przyjemna”. Zresztą, gdyby taka była, nie pracowałabym w tym zawodzie. Nieraz jednak bywa wrecz irytująca. No, bo jak np. zarządzać na krytyczny list dyrektora „WirazBusu”, który to dyrektor „obrażony” wynikami sondażu przeprowadzonego wśród pasażerów korzystających z tej monopolistycznej firmy przewozowej — najpierw obraża dziennikarza i redakcję a później próbuje zastraszyć nas starymi, wypróbowanymi metodami.

Reakcja Pana Dyrektora jest neurotyczna — żąda nazwisk, adresów i bliższych danych moich rozmówców. Czyżby chciała pozwać ich do sądu za

zniesławienie? Całe szczęście, że dziennikarz — podobnie jak adwokat czy ksiądz — nie może być zmuszany do ujawniania danych swych informatorów.

A tak na marginesie — czyż

OBRAŻONY?

nie lepiej, po przeczytaniu kilku krytycznych uwag na temat funkcjonowania komunikacji, zastanowić się nad sposobem poprawy komfortu podróżowania swych pasażerów, niż „obrażać” się na ich uwagi.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że pasażerowie chwalili punktualność kursowania autobusów, czystość pojazdów (sa-

ma byłam świadkiem kilka dni temu, podróżując „S-3” jak kierowca przeproszał, że autobus nie jest idealnie czysty, ale wziął go właśnie z bazy w „zastępstwie” uszkodzonego, a tego nie zdążyli jeszcze uprzątnąć). Pasażerowie głośno wyrażali swe zdziwienie takim „podejściem” do podróży. W końcu jakiś starszy pan — pamiętający zapewne czasy przedwojenne — stwierdził: „a widziecie, co zrobił kapitalizm? W końcu traktują nas, pasażerów, jak panów, a nie jak w komunie, kiedy to byliśmy jedynie pacholkami”!

Dowodem na to, że „WirazBus” stosuje hasło „frontem do pasażera” jest uruchomienie linii „S 5”. Czy warto więc było przysłać ten bzdurny list do redakcji Panie Prezesie?

Renata FILIPOWICZ

Z redakcyjnej poczty

Dotyczy: Sondy zamieszczonej w Tygodniku Swarzędzkim nr 34(52)

W związku z zamieszczonym artykułem-sondą w Waszym czasopiśmie, uprzejmie proszę p. redaktor Filipowicz o podanie nazwisk z adresami osób, które wypowiedziały się w temacie funkcjonowania komunikacji miejskiej, abym mógł o-sobiście z tymi ludźmi rozmawiać. Zamieszczona sonda oraz komentarz redaktorski wypaczają aktualny stan rzeczy.

Nie rozumiem, jak można wydać opinie na podstawie wypowiedzi 17 osób za a 0-to tysięczne społeczeństwo gminy. Myślę, że tak „skonstruowaną” opinię można stosować do wszystkiego, w wygodnej dla siebie formie.

Dziwię się, że p. Filipowicz, specjalista-obszernik nie potrafi ocenić czy autobusy są przeladowane, czy nie. Jak autobusy w okresie letnim są obciążone, to wszyscy widzieliśmy — kierowcy mówią „wzimy powietrze”.

Po okresie urlopowym liczba pasażerów na pewno wzrośnie, nie mniej rozważania jakie zastosowano (autobusy przegubowe, uruchomienie linii S 4) wyraźnie poprawiły sytuację i to można było zaobserwować w m-cu maju i czerwca.

Panią Filipowicz odsyłam do artykułu w tym samym czasopiśmie, gdzie została zamieszczona rozmowa Pana z sołtysem z Janikowa.

Reasumując powyższą sprawę, proszę Pana redaktora o wnikliwe analizowanie artykułów zamieszczanych w Waszym czasopiśmie, niektórych jej autorów, a na pewno wpłynięto to korzystnie na popularność Tygodnika Swarzędzkiego.

Z poważaniem
Prezes
Inż. Karol Baszczyński

Droga Redakcjo!

Zwracam się do Was z gorącą prośbą o pomoc w zainstalowaniu telefonu. W dniu 1989 01.3 złożyłam wniosek o przyznanie abonamentu telefonicznego z uwagi na moje kalectwo kończyn dolnych. Jestem inwalidką I gr., po przebytej chorobie Heine-Medina. Poruszam się za pomocą aparatów, kul i wózka inwalidzkiego. Telefon w domu byłby mi bardzo pomocny z moim trudnym codziennym życiem. Mogłabym dzwonić do różnych sklepów, lekarzy, rodziny, bez tracenia sił na dojazdy z wózku inwalidzkiego. Często doświadczam różnych rozczarowań, gdy w sklepach nie ma danego towaru, lub jest zamknięty i wiele innych spraw. Gdybym miała telefon nie traciłabym nerwów, zdrowia, sił na niepotrzebne dojazdy, po uprzednim zatelefonowaniu. Pisałam wielokrotnie do Urzędu Telekomunikacyjnego Poznań - Wschód ul. Wioślarska 17, o przyspieszenie rozpatrzenia mojego wniosku 13 NP. Ws 89. Niestety dostaję pisma, które Wam wysyłam. Moim zdaniem jest to zwykła bezczelność, by nie pomóc inwalidce, dlatego proszę Was o pomoc.

Z poważaniem
Grażyna Knade

WSPOMNIENIE 17 WRZEŚNIA 1939

Mam 10 lat i obandażowaną głowę. W dniu 17 września zostałam wzięta ugodzona odłamkiem bomby.

Miasto, w którym mieszkam jest ważnym węzłem kolejowym. Do wojny stacjonowały tu dwa pułki wojska, piechota i lotnictwo. Koszary są puste. Wiadomo wojna.

Jest chłodny ponury dzień, dzień 17 września. Ustały naloty bombardowców, czekamy na wieści z frontu. Nagle wiadomość! Do miasta zbliża się wojsko! Władam do ogrodu i w pośpiechu wrywam jesienne kwiaty — astry i chryzantemy. Pędzę na trasę wiodącą z Wilna. Pobocza drogi są zapelnione starszymi mężczyznami, kobietami, młodzieżą i dziećmi. Wszyscy z bukietami kwiatów. Stoi tu już moja starsza siostra — gimnazjalistka w towarzystwie klasowej koleżanki i młodego oficera z ręką na temblaku. Oficer ów jest okryty zieloną wojskową peleryną.

Po kilku minutach dociera do nas ogłoszających się czołgów. Tak! To czołgi, mówią do roali. U wylotu ulicy dostrzegamy brońno-zielone maszyny. Tak! To nasi! Wybiegamy na jezdnie, żeby powitać naszych żołnierzy.

Pierwszy czołg zwalnia i zatrzymuje się. Nie ma na nim żadnych znaków. Ranny porucznik zbliża się do czołgu (w chwili gdy otwiera się właz) kładzie rękę na masce stalowego potwora i pyta: „Co się dzieje?” Porucznik podnosi rękę i w tej chwili osuwa się na ziemię. Na jezdni jest coraz więcej dziwnych żołnierzy, którzy krzyczą: „wsie pod zabor”!

To rozumiemy wszyscy. Chcą nas zabrać do niewoli. Wiemy, że Polska była pod zaborami, a

więc w niewoli.

Uciekamy co sił w nogach, aby jak najdalej. Kluczę po sąsiednich podwórkach, ogrodach i zziąjana wpadam do domu.

— Co się stało? — pyta mama.

— Mam! Przyszli rosyjscy żołnierze i chcieli nas wszystkich zabrać do niewoli! Zabili naszego porucznika!

— Co pleciesz — mówi siostra — to tylko spada na jezdnie peleryna.

— Powtórzcie co mówili żołnierze.

— Krzyczeli — „wsie pod za-

bor”!

Po rosyjsku „zabor” to ogrodenie. Kazali wam cofnąć się pod płot — wyjaśnia mama.

W domu zapanował wielki smutek. Rodzice zdawali sobie sprawę z tego co nas czeka.

Jesienią aresztowano dwóch braci ojca. W lutym 40 roku wywieziono do Kazachstanu moją babcię, siostrę ojca z małymi dziećmi i stryjenkę z dwójką dzieci. Niektórzy nigdy nie powrócili, zostali tam na zawsze.

My ciągle czekaliśmy kiedy przyjdą po nas.

INFORMATOR • INFORMATOR • INFORMATOR

Czytelnik z os. Kościuszkowców 21 poinformował nas o planie pcheł w swoim bloku. Co robić — pyta bezradnie.

Tu nie ma żadnego problemu. Wystarczy zadzwonić do administracji (telefon niżej) i powiadomić pracownika o insektach. Gospodarz domu otrzyma zapewne odpowiedni środek do dezynsekcji.

Odpowiedzieli nam:

Dyrekcja Sp-3 została nagle i niespodziewanie wywołana do publicznej odpowiedzi na łamach T.S., a to za sprawą umieszczoną tam anonimowej wypowiedzi jednego z czytelników.

Przyczyną — jak komentuje T.S. — dramatycznej interwencji czytelnika stało się zdarzenie, jakie miało miejsce w szkole 11.09. br podczas przeprowadzane naboru dzieci na zajęcia kung-fu. Czytelnik w swej krótkiej wypowiedzi dokonał nie tylko krytycznej oceny pracy wóźnej, ale odniósł się także do współpracy szkoły z rodzicami oraz poszerzył w sensie negatywnym — aspekt programu „Zdrowej Szkoły”. Aż dziw bierze, że jedno niemiłe zdarzenie mogło spowodować tyle gorzkich refleksji i taką lawinę krytyki, no ale cóż — czytelnik miał prawo.

Pozwolę sobie zatem wyjaśnić zdarzenie, jakie miało miejsce ferajnego dnia, a następnie odnieść się do kolejnych zarzutów. Sądzę, że czytelnicy wybaczą mi

także osobiste refleksje. Otóż tak: rzeczywiście w dniu 11.09. br o godz. 18.00 na mocy wstępnej, ustnej umowy (pisemna miała być podpisana po zapisach) organizatorzy zajęć kung-fu przeprowadzali zapisy, które miały odbyć się w holu szkoły. Organizatorzy nie uzgodnili z dyrekcją szkoły, że pierwsze zajęcia będą miały charakter pokazowy dla Rodziców i dla osób wahaających się, stąd wóźna — od powiedzialna za porządek i bezpieczeństwo — nie została poinformowana o takiej formie. Jak sądzę, nie doszłoby do żadnej awantury, gdyby choć w tym momencie poproszono o zgodę, tymczasem organizatorzy i Rodzice sami zdecydowali o wejściu na salę gimnastyczną i wówczas to doszło do ostrej wymiany zdań. Zdezorientowana wóźna poprosiła o wyjście osób dorosłych z sali, część podporządkowała się, część jednak — zachowując się dość agresywnie sali nie opuściła. (Pani wóźna twierdzi, że wiele osób zupełnie nie kojarzyła ze szkołą — stąd jej reakcja). Zdenerwowanie wóźnej było tym większe, że właśnie niedawno w szkole zdarzyła się poważna kradzież, której dokonali prawdopodobnie osobnik udający rodzica (fakt zgłoszono w miejscowej komendzie policji).

Zgadzam się, że Pani wóźna nie miała prawa obrażać ani rodziców, ani kogokolwiek w szkole, nie ma też prawa zabraniającego rodzicom wejścia do szkoły, wręcz odwrotnie — zależy nam na ich obecności, ale są pewne zasady postępowania, które nakazują zachowanie porządku, szczególnie w takiej instytucji jak szkoła. Łatwo sobie wyobrazić, co działo by się, gdyby nagle w szkole każdy zaczął postępować wg własnych reguł.

Kończąc jednak ten problem uważam, że winę za to, co się stało ponoszą organizatorzy, którzy po prostu nie dopełnili formalności. Pani wóźna jest gotowa przeprosić obrażonych Rodziców, ale czy tylko na tych jednych przeprosinach powinna się cała sprawa skończyć, niech osądzą sami czytelnicy.

W dalszej wypowiedzi czytelnik — zapewne w trosce o wszystkich Rodziców — stawia pytania (cytuje) „Jak mogą mieć

rodzice chęć do współpracy ze szkołą, skoro ich kontakty są tego rodzaju, jak spotkanie z wóźną”.

Szanowny, Anonimowy Czytelniku — staram się zrozumieć sens tej wypowiedzi i nie mogę. Niemam, że SP-3 znana jest Panu z mglistych opowiadań, bo inaczej wiadomym byłoby, jak wielu naprawdę wspaniałych i bliskich szkole Rodziców ma SP-3. Dowodów na to mamy aż nadto. Wspomnę choćby o wymalowaniu szkoły, pomocy finansowej, przekazywaniu wspaniałych darów itp.

A formy współpracy, które proponuje szkoła też są różnorodne, ciągle wzbogacane i jak wiem, zadowolają Rodziców. Miałam bowiem okazję już po ukazaniu się wypowiedzi wręcz wprost zapyta Rodziców (spotkanie rodziców klas VI i VII z dyrekcją szkoły — ok 260 osób), czy z form współpracy są zadowoleni i czy kiedykolwiek zostali potraktowani w sposób bulwersujący czytelnika. Rodzice nie mogli uwierzyć, że można sobie pozwolić na tego rodzaju ogłoszenie. Przykry i niezrozumiały jest fakt, że czytelnik stawiając tak poważny zarzut, nie użył ani jednego argumentu.

A „Zdrowa Szkoła”? Dlaczego fakt, że dobrowolnie, przyjmując na siebie ogrom obowiązków, postanowiliśmy zdecydowanie budować model nowy, bezpiecznej szkoły jest brany nam za złe i wytkany przy pierwszej okazji? Co oznaczać słowa, także nie poparte żadnym argumentem: „Nie może być mowy o prawidłowym jego realizowaniu — bo atmosfera panująca w szkole jest wcale stresogenna”. DLA KOGO? Czytelnik nie miał moralnego prawa przekreślić pracy wielu Nauczycieli, Rodziców i Uczniów, co to znaczy, że nie może być mowy o budowaniu Zdrowej Szkoły? czy to ma oznaczać, że ma ona pozostać w swych starych, skostniałych strukturach — trudno to pojąć!

Nie chcąc pisać o przeróżnych, ciekawych metodach i formach pracy z uczniem (może będzie jeszcze okazja) zadam czytelnikom tylko jedno pytanie: czy szkoła, do której chętnie wracają absol-

wenci może być stresogenna? A takie zdarzenia właśnie ostatnio mają miejsce. Podam tylko jeden przykład. Otóż jeden z absolwentów aktualnie uczniów SP-3 spacerując po szkole z tęsknotą spojrzał na aktualne dekoracje, zapytał: „Jak tam nowa szkoła, stwierdził (a przecież już nie musieli), że TROJKA była naprawdę dobra i czuli się w niej bezpiecznie. I to jest dla nas, Nauczycieli, wspaniała ocena i afirmacja tego, co robimy.

Na koniec zastanawiam się, czy budując model demokratycznego państwa czytelnik nie mógł po prostu przyjąć dyrektora szkoły i przedstawić problem? Nie mógł, bo lepiej do naszego, polskiego piekła coś dorzucić, a co, niech cała szmina i trochę województwa wie, jaką wóźną jest wóźna w SP-3 oraz jak wóźna nauczyciele gnębią dzieci, a dyrekcja grono pedagogiczne tak traktuje wóźną, że nie chce im się z nami współpracować. Uważam też, że określenie sytuacji jako dramatycznej jest po prostu niepoważne, zwłaszcza w sytuacji, gdy wielu ludzi przeżywa prawdziwe dramaty.

PS. Dewiza Nauczycieli w Zdrowej Szkole jest wybaczać i jak trzeba PRZEPROSIC, zatem łącząc serdeczne pozdrowienia wybaczymy i przepaszamy.

DYREKTOR mgr Krystyna Lesiak

Problem pozostawiamy otwartą szluzę, że osoba, która go wywołała ustosunkuje się do odpowiedzi dyrektora szkoły.

Interwencyjny telefon czynny jest codziennie od godz. 8.00 do 15.00 — nr 174-178, od 15.00 do 8.00 dnia następnego — nr 174-011. Odniość do dyżurujących zanotują i przekazają nam wszystkie problemy zgłoszone telefonicznie, a my postaramy się w najbliższym wydaniu je opublikować z odpowiedzią osób kompetentnych w danej sprawie.

TELEFONY ALARMOWE

Policja	997
Pogotowie ratunkowe	999
Straż pożarna	998
Straż Pożarna Miejska	172 302
Komisariat Policji	172 301, 172 307, 172 323
Policja Muncypalna	172 318
Pomoc drogowa	173 989
Posterunek energetyczny	172 412
Gazownia	992

SŁUŻBA ZDROWIA

Podstacja Pogotowia Ratunkowego	172 309
Przychodnia Rejonowa, ul. Poznańska	172 533, 172 549
Przychodnia Dziecięca, os. Kościuszkowców 18	173 558
Miejska Poradnia wych.-Zawod.	172 572
Centrum Stomatologii, Os. Dąbrowszczaków 26, całodobowe,	174-110

APTEKI

Św. Józefa, ul. Rynek 16	172 406
Pod Koroną, ul. Rynek 13	172 520
Punkt apteczny, os. Zygmunta III Wazy	172 861
Apteka Osiedlowa, Os. Kościuszkowców 13, tel. 174-111	

INFORMATOR SWARZĘDZKI

URZĄD MIASTA I GMINY

7.30-15.00, pon. 7.30-16.00, sob. robocze 7.30-13.30	
centrala	172 411
burmistrz	172 553
Ośrodek pomocy społecznej	174 004
Zespół Administracyjny Szkół	172 480

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

Prezes przyjmuje w pon. 15.00-17.00	174 011
Administracja, Os. Gryniów 6, pon. 7.00-17.00, wt.-pt. 7.00-15.00, sob. 7.00-13.00	174 322, 174 011
Administracja Nowa Wieś, os. Raczyńskiego 5, pon-pt 7.00-15.00, sob. pracujące 7.00-13., pon po sobocie pracującej 7.00-17.00	172-466
(awarie na terenach osiedli po godzinach pracy administracji)	174 011

BANKI

PKO, ul. Kwaśniewskiego 1, codz. 7.45-18.00, sob. 10.00-14.00	172 522
Galicyski Trust Kapitałowo-Inwestycyjny — Filia w Swarzędzu, os. Dąbrowszczaków 86, czynny pon-śr. 9.00-17.00, czw.-pt. 8.00-16.00	174 026

Bank Spółdzielczy, ul. Grudzińskiego 30,	172-481
Agrobank, ul. Dworcowa	

SKLEPY

Delikatesy, ul. Wrzesińska (sklep całodobowy)	
ATOS, ul. Kwaśniewskiego 3, napoje, słodycze mrożonki, sob. 9.00-18.00, niedz. 9.00-14.00	

KULTURA

MGOK, ul. Piaski 4 (I piętro) czynny: wtorki i piątki 10.00-20.00, środy 9.00-19.00, czwartki 10.00-17.00, soboty 9.00-15.00, niedziele 11.00-13.00	172-034
Kino Rusałka, ul. św. Marcina	172-319
Skansen Pszczelarski, ul. Poznańska 35	172-565
Wystawowy pawilon rzemieślniczy, ul. Wrzesińska	

KLUBY

Filatelistyczny, os. Czwartaków 6	
Seniora, os. Czwartaków 14	
Modelarnia, os. Czwartaków 18	
PTTK, os. Kościuszkowców 39	
PCK IHDK os. Kościuszkowców 9	
Wędkarski os. Czwartaków 7	

RÓŻNE

Urząd Pocztowy, ul. Poznańska 11,	172-454
Urząd Pocztowy, os. Czwartaków 22,	174-101
Biuro napraw telefonów PKP, ul. Dworcowa 19	174 008
Wirażbus, Garby	172 281
Pomoc drogowa całodobowa, ul. Wilkońskich 32	172 650
Pomoc Drogowa — Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 1	173 989
Stacja Technicznej Kontroli i Stacji Samochodów (m. in. holownik) Swarzędz, ul. Nowy Swarzędz	172-830

Lombard — pożyczki pod zastaw czynny 10.00-16.00, sob. 10.00-13.00; Swarzędz ul. Mała Rybacka 4; Zakład Usług Cmentarnych, os. Dąbrowszczaków 25

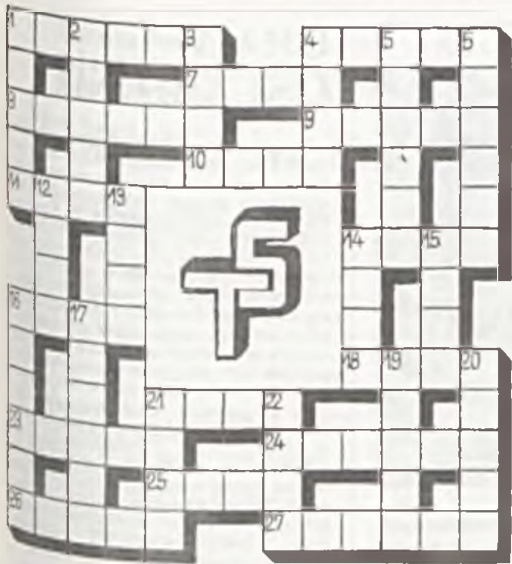
NAJLEPIEJ ZAABONOWAĆ

Chcąc ułatwić Państwu zakup naszego pisma proponujemy abonament, dzięki któremu otrzymacie nasz tygodnik kwartalnie w czwartek do domu. Gazeta dostarczana będzie przez gospodarzy do mieszkańców osiedli przy ul. Dąbrowszczaków 86, przy ul. Wrzesińskiej 32 i przy ul. Kwaśniewskiego 86. W pozostałym terenie Swarzędza i w gminie Abonament można wykupić w Urzędzie Nowina, ul. Kwaśniewskiego 1, pok. 172 lub przelać na konto Bank Spółdzielczy nr 963132-121545-136-61. IV kwartał (październik, listopad, grudzień — 28 tys. zł.)

W przypadku podniesienia ceny tygodnika abonament nie ulegnie zmianie.

Tygodnik Swarzędzki redaguje kolegium: red. nac. Włodzimierz Kłopotcki, sekr. red. Leszek Grajek, graf. Eryk Sieński, fot. H. Błachnio. Wydawca: Spółka z o.o. Nowina. Adres wyd. i red.: 60-020 Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 13, pok. 16, tel. 174 178. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje: Biuro reklam, adres j.w. Druk — „DANMARKOM” — sp.z o.o., 61-323 P-ń, Rymanowska 29, tel: 798-077. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie zwraca materiałów nie zamówionych. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz listów nadesłanych do redakcji i zmiany ich tytułów.

ROZRYWKA • REKLAMA • ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA NR 38

POZIOMO: 1/ wyciąga rękę po jałmużnę, 4/ na przykład tokarz, 7/ pewna liczba ludzi stojących jeden za drugim lub jeden obok drugiego, 8/ temperatura pośrednia między zimmem a gorącym, 9/ psotnik, 10/ tylko klinem, 11/ stałe miejsce pracy, 14/ bożyszcze, 16/ celtycki poeta i pieśniarz dworski, 18/ nadrzewny ssak drapieżny,

charakteryzuje się gęstym lśniącym futrem, zamieszkuje Amerykę Północną i Południową, 21/ jeży się na głowie, 23/ filmowe wcielenie Wilhelmięgo, 24/ dłuższe przemówienie bohatera w ramach dialogu, w przenośni: długa, nudna mowa, 25/ reprezentacyjna część sali widowiskowej, 26/ najpospolitszy minerał skorupy ziemskiej, 27/ ma długą szyję.

PIONOWO: 1/ żywot, 2/ ubóstwo, 3/ do zakochania jeden, 4/ ma dużo pracy przed zimą, 5/ rozmowa dziennikarza z piosenkarką, 6/ drąg umocowany do przedniej części wozu, bryczki, 12/ wiecznie zielony krzew lub drzewo iglaste, 13/ przewlekła choroba zakaźna, 14/ rodzaj cukierka, 15/ stolica Norwegii, 16/ człowiek nieszczęśliwy, wzbudzający współczucie, 17/ jedna ze stron monety, 19/ mara, widziadło, 20/ teren położony nad brzegiem morza, rzeki lub jeziora, 21/ taniec towarzyski, 22/ okres próbný pracy.

Janusz CIUPIŃSKI

Na rozwiązania czekamy tylko tydzień. Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania rozlosujemy nagrodę książkową.

Rozwiązanie krzyżówki nr 36

Poziomo: zakręt, muzyk, aura, rolnik, środa, troć, jura, ogon, kadr, snop, oręż, retor, antena, dwór, liana, trzoda.

Pionowo: zdroj, kolor, takt, maść, zoolog, krajan, usta, ażur, opis, okno, kadryl, dratwa, niebo, plaża, orda, żart.

Nagrodę wylosował p. Jerzy Kaliński, os. Czwartaków 214, Swarzędz.

NA LUZIE

— No, Jasiu, teraz już wiesz, dlaczego cię wczoraj nazwałem tępą, baranią głową.

— Wiem... Dlatego, że nie jestem taki wielki i taki silny jak pan dyrektor.

★★★

— Jasiu, dlaczego Józio tak okropnie płacze?

— Bo jem ciastko, a Józiowi nie chce dać.

— A jego ciastko zjedzone?

— Tak mamusia i on też krzyczał, kiedy je jadłem...

★★★

Matka do małego synka:

— Pocałuj ciocię Wojtusiu.
— Dlaczego? Przecież byłem grzeczny.

★★★

Zapłakany synek przychodzi do matki.

— Co się stało?

— Kolega mnie uderzył!

— To trzeba mu było oddać.

— Ja już mu oddałem przedtem!

Zakład
Instalacyjno-Budowlany
„SANIMUR”
Swarzędz
Nowa Wieś ul. Żurawia 10
wykonuje:
instalacje wod.-kan.,
c.o. i gaz. tradycyjne
oraz w miedzi
Krótkie terminy,
solidne wykonanie

Przyjmiemy

spawaczy
— ślusarzy
w osłonie CO₂
z terenu
Swarzędza i okolic

Firma „Bemarc”
tel. 173-012.

CB — RADIO
RAZ ANTENY TVES
SKLEP GAMMA

Swarzędz/ Nowa Wieś
ul. Przybyskiego 20
tel. 173-293

Czynne: 8.00-18.00
w soboty: 8.00-15.00

„Grażyna”

— sklep Drogerijny oraz
Gospodarstwa Domowego
poleca:

- ★ różnorodny asortyment z tworzywa sztucznego
- ★ kosmetyki
- ★ środki piorące
- ★ szkła do zapraw — typu „twist” z nakrętką
- ★ garnki z Olkusza

Zapraszam od 10.00 do 18.00
w soboty od 9.00 do 14.00
Swarzędz ul. Wilkońskich 16
(za torami)

Sklep AUTO-CZĘŚCI
ul. Grudzińskiego 9

poleca części
fabryczne
do samochodów
następujących typów:
126p, FSO 1500,
Polonez, Żuk

Zapraszamy codziennie
9.00-18.00
w soboty 9.00-15.00

MODNIARSTWO

Krystyna Sobieraj
Rynek 15 (I piętro)
tel. 33 45 73 (domowy)
dawniej Rynek 6

Poleca różnego rodzaju
nakrycia głowy:

ślubne, komunijne, załobne
Zapraszam wtorek-piątek
10.00-17.00
poniedziałek 12.00-17.00
sobota 11.00-14.00

Stacja technicznej kontroli, obsługi i naprawy samochodów wykonuje:

- ★ przeglądy rejestracyjne z wpisem do dowodu rejestracyjnego
- ★ diagnostyka, naprawa, holowanie

Właściciel
inż. Mirosław Horla
Swarzędz,
ul. Nowy Świat 16,
tel. 172-833

Pomianowicz
Stefan

Elektromechanika,
mechanika
pojazdowa

Swarzędz,
ul. Sikorskiego 12

Zapraszamy w godz.
9.00-17.00
w soboty 9.00-15.00.

Naprawa Chłodnic
Samochodowych
i Nagrzewnic
do wszystkich typów
samochodów

Krzysztof Felix
Swarzędz os. Nowa Wieś
ul. Przybyskiego 38
tel. 172-972

Zgubiono pieczętkę
Tapicerstwo
Handel Obwoźny
Transport bagażowy

Jacek Szczepaniak
ul. Południowa 9
62-006 Kobylnica
PROSI SIĘ O ZWROT

W związku z coroczną konserwacją i przeglądem urządzeń energetycznych na stacji wodociągowej w Gruszczyńcu w dniu 4.10.92 w godz. od 7.00 do 15.00 nastąpi spadek ciśnienia wody w sieci wodociągowej aż do zaniku na górnych kondygnacjach. Za powstałe utrudnienie Przedsiębiorstwo Wod. i Kan. przeprasza odbiorców.

SPORT • TURYSTYKA • REKREACJA

MINIMALNA PORAZKA

W meczu o czwarte miejsce w III lidze pomiędzy Gwardią Koszalin a swarzędzką Unią lepsi o jedną bramkę okazali się piłkarze Gwardii i oni utrzymali tę pozycję w tabeli. Pojedynek określić można jako mecz wyrównany. W pierwszej połowie lekko przeważali gospodarze, lecz dobrze grająca defensywa gości a szczególnie pewnie broniący bramki Karwacki nie dopuścili do utraty gola. W drugiej połowie nasza drużyna śmiało zaczęła atakować stwarzając wiele dobrych sytu-

cji. Niestety bramkę zdobyli jednak gospodarze w 78 minucie po strzale Rosika. W ostatnich minutach piłkarze nasi stworzyli bardzo groźne sytuacje ale tzw. stuprocentowych sytuacji nie potrafili wykorzystać Minge, Bobkowski oraz Wilczyński. Przegrana 1:0 na boisku w Koszalinie ujmy beniaminkowi nie przynosi.

Skład Unii: Karwacki, Kijak, Kowal, Bobkowski, Kaluźny, Pacek (od 75 min. Wilczyński), Pasek, Karpiński, Chromiński, Skrzypiński, Andrzejczak (od 46 min. Minge).

Trener zespołu, E. Samolczyk: — Drużyna rozegrała dobry mecz, przy nawet odrobinie szczęścia wynik mógł być remisowy. W I połowie Karpowicz trafił piłkę w słupek. Najlepszym zawodnikiem spotkania był nasz bramkarz Karwacki. Teraz mamy dwa mecze w Swarzędzu i ponownie wyjazd do Koszalina na mecz z Turem. Powinniśmy wzmocnić swoją pozycję w tabeli.

Polonia P	Polonia Ch	0:1
Lubuszaniec T.	Tur	3:1
Orzeł B. Wałcz	Dąb	2:1
Błękitni	Hutnik	3:0
Pogoń	Lech II	1:2
Darłowiec	Flota	0:2
Kotwica Frge	Celuloza	2:0
Energetyk	Lubuszaniec Dr.	1:0

1. Kotwica Kórnik	8 13 21: 3
2. Polonia Chodzież	8 13 15: 0
3. Pogoń Barlinek	8 12 14: 7
4. Gwardia Koszalin	8 12 15: 9

Przy piłce Maciej Andrzejczak. Fot. (2x) Z. Rogowski

5. Flota Świnoujście	8 11 9: 5
6. Błękitni Stargard	8 10 19: 8
7. Orzeł Biały Wałcz	8 10 12: 8
8. Unia Swarzędz	8 9 12: 9
9. Darłowiec Darłowo	8 9 9: 8
10. Lubuszaniec Dr.	8 8 10: 6
11. Celuloza Kostrzyn	8 7 9: 9
12. Lech II Poznań	8 7 7: 9
13. Energetyk Gryfino	8 7 10: 13
14. Lubuszaniec Trz.	8 7 11: 15
15. Dąb Dębno	8 6 7: 16
16. Tur Koszalin	8 1 3: 18
17. Hutnik Szczecin	8 1 3: 20
18. Polonia Piła	8 1 2: 19

GRA W OSŁABIENIU

Drużyna KS Uzarzewo przystąpiła do B-klasowego meczu z Lechią w Klecku osłabiona brakiem etatowego ostatniego stopera (P. Właszczyk) oraz środkowego napastnika (K. Ażewski). Mimo tego osłabienia Uzarzewo toczyło równą grę z przeciwnikiem i trzykrotnie zdobywało w meczu prowadzenie. Pierwszą bramkę dla Uzarzewa zdobył Tromski w 30 min. lecz gospodarze już po dalszych dwóch minutach wyrównali na 1:1. W drugiej połowie w 48 min. prowadzenie przejęła W. Tonak by znów po dwóch minutach gospodarze wyrównali na 2:2. Dopiero trzecie zdobyte prowadzenie w 74 min. przez Z. Szymkowiaka utrzymało się do końca meczu. Kontrówna meczu to obustronne ataki, ale nie kończone zdobyciem bramek. Była to typowa walka o punkty w której o jedną bramkę — wynik 3:2 — okazali się lepsi piłkarze Uzarzewa.

Skład: Walkowák, Białczyk, Kubiński (od 46 min. Mądraszek), Przemysław, W. Właszczyk, Jóźwiak, Tromski, Szymkowiak, Winiarski, T. Tonak, W. Tonak.

Trener zespołu, E. Pawlak: — W dalszym ciągu brak nam typowego napastnika. Zbyt mało wypracowanych sytuacji podbramkowych potrafimy wykorzystać. Cieszy zwycięstwo i dwa punkty. Zespół czeka trudny okres pracy aby w przyszłych meczach prezentować wyższy poziom gry.

M. Bobkowski ofensywny obrońca Unii.

NADSZARPNIĘTE NERWY

Nie szanują nerwów kibiców piłkarze LZS Piasta Kobylnica. Tak w meczu pucharowym jak i w meczu o mistrzostwo A-klasy z Płomiem Nekli niejedni kibic mogliby dostać zawalu serca. A wszystko za sprawą niskiej skuteczności czy wręcz bezradności pod bramką przeciwników a także za sprawą traconych bramek. W Nekli mecz rozpoczął się optymistycznie gdyż w 8 minucie po dośrodkowaniu przez Sieberta Witold Kosowski zdobywa prowadzenie. Jednak w 10 i 41 minucie Piast traci bramkę i pierwsza połowa kończy się wynikiem 2:1 dla Płomienia. Druga część meczu rozpoczyna się od ataku i z nie wiadomych mi powodów E. Koprucki nie zdobywa bramki z odległości 2 metrów. Gospodarze natomiast wykorzystują sytuację w 52 min. i ustalają wynik na 3:1. Na szczęście w tym momencie budzą się piłkarze Piasta i kolejno zdobywają bramki w 58 min. E. Koprucki, w 80 i 66 min. W. Kosowski i w 89 min. Siebert. Wynik końcowy 5:3 dla Piasta odzwierciedla przewagę tej drużyny.

Skład: Pawlicki, Andrzejewski (od 46 min. E. Koprucki), Walkowiak, Woźniak, Kabat, Galczyński, Cichosz, Matuszak, Szymański, Siebert, Kosowski.

Trener, R. Walkowiak: — Liczę, że dzisiejszym meczem przelamiemy passę naszych złych występów. Młodemu chłopcom brak doświadczenia, nie brak im zaciętości oraz chęci do gry. To musi procentować!

DOBRE TEMPO

Piłkarze LZS Paczkowo-Siekierki gościli na boisku lidera A-klasy drużyny Jarobud Winnagóra. Zawodnicy obu drużyn stworzyli bardzo ładne widowisko. Kibice co rusz oklaskiwali piłkarzy jednej i drugiej drużyny. Mecz był prowadzony w dużym tempie, piłkarze wykazali dobre przygotowanie kondycyjne do rozgrywek. Już od pierwszych minut

NIEZŁE WYNIKI DRUŻYN A-KLASY

zawodnicy popisywali się dobrymi strzałami, bramkarze skutecznymi paradami. W 18 minucie Pakulski odbiera piłkę obrońcom Jarobudu, wystawia dokładną piłkę do Z. Maciejewskiego i ten zdobywa prowadzenie dla LZS. Wynikiem 1:0 kończy się pierwsza połowa spotkania. Druga połowa meczu zaczyna się od huraganowych ataków gospodarzy wynikiem czego jest zdobycie wyrównania 1:1 w 48 minucie. Nieco podłamani piłkarze Paczkowa-Siekierki zaczęli grać zbyt niedokładnie czym ułatwili gospodarzom osiągnięcie przewagi i zdobycie drugiej bramki. Na szczęście w 78 min. szarżującego na polu karnym Pakulskiego fauluje obrońcy gospodarzy, sędzia nie ma wątpliwości i dyktuje rzut karny. Celnym trafieniem popisuje się sam poszkodowany i ustala wynik meczu na 2:2. Po wyrównaniu wyniku tempo meczu jeszcze wzrosło, obie drużyny stwarzały groźne sytuacje podbramkowe lecz nie miały szczęścia w wykorzystaniu tych sytuacji.

LZS Paczkowo-Siekierki: Strzelczyk, Witczak, Krzyżaniak, Czarniecki, Nowicki (od 73 min. Kotecki), Szaroleta (od 61 min. Koszuta), Pokorski, W. Maciejewski, Bartocha, Pakulski, Z. Maciejewski.

Przemysław	Lechia	4:1
San	Orkan K.	2:2
Wielkopolska	Kosynier	2:4
Sparta	Warta O	4:3
Las	Mieszko II	0:3

1. Sparta Orzechowo	5 8 14: 8
2. Jarobud Winnagóra	5 8 13: 6
3. Kosynier Sokołowo	5 7 12: 7
4. Paczkowo-Siekierki	5 7 12: 8
5. Orkan Konarzewo	5 6 12: 8
6. Mieszko II Gnieszno	5 6 9: 6
7. Lechia Kostrzyn	5 6 13: 11
8. San Poznań	5 5 9: 9
9. Przemysław Poznań	5 5 7: 8
10. Warta Ocieszyn	5 5 11: 15
11. Piast Kobylnica	5 4 12: 16
12. Wielkopolska Kom.	5 2 14: 19

13. Płomień Nekli	5 1 6: 14
14. Las Puszczykowo	5 0 2: 11

ZMAGANIA PUCHAROWE

Do rozgrywek pucharu Polski w ubiegłym tygodniu włączone zostały drużyny A-klasy. Z uwagi na europejskie puchary termin rozgrywek w ostatnim momencie telegraficznie

Trener Piasta R. Walkowiak mimo wygranej myśli jak zmobilizować zespół do lepszej gry. Fot. H. Blachnio

zmieniając wyznaczono na czwartek 17 września.

KLESCEVIA — PIAST KOBYLNICA

Uczestnicząca w rozgrywkach B-klasy Klesecevia nie mogła być czułym żalu gdyby z boiska zesza pokonana różnicą nawet 6 lub 7 goli. Tymcza-

sem indolencja piłkarzy Piasta była tak duża, że niewiele brakowało aby drużyna z Klesecevia przegrała w dalszych rozgrywkach. Wiele sytuacji mieli zwłaszcza Siebert, Szymkowiak i Kosowski tymczasem bramka była wyczarowana „odpychała” piłkę. Wyścig starczy za przykład podać taki: sytuacja kiedy to Kosowski nie strzela bramki z rzutu karnego, nie puścił 1 m strzelić piłki do pustej bramki. Co nie potrafili goście, uzyskali gospodarze w 44 min. z rzutu wolnego o około 30 m. Piast wyrównał w 48 min. (Kosowski) i w drugiej części meczu w 108 min. (Kosowski) zdobył bramkę na wagę awansu. Wynik 2:1 nie zachwyli kibiców Piasta. Była to wręcz kompromitacja siły napastniczej drużyny.

JEDNOBRAMKOWE ZWYCIĘSTWO

LZS Paczkowo-Siekierki swój mecz pucharowy rozegrał w Golewach z tamtejszym LZS-em. Bramki zaczęły padać już od pierwszych minut meczu. Już w 2 minucie Zbigniew Maciejewski zdobył prowadzenie dla LZS Paczkowo-Siekierki, ale już w 5 minucie było 1:1. Gospodarze grając z wiatrem łatwo i szybko pokonywali boisko i co rusz stwarzały groźne sytuacje pod naszą bramką. W 12 i 25 minucie meczu gospodarze zdobywają bramki i doprowadzają wynik do stanu 3:1. Piłkarze Paczkowa-Siekierki w tym okresie ograniczają się do kontr. ale bramki nie uzyskują. Dopiero w drugiej połowie Pakulski (48 min.) Owsiany (56 min.) Z. Maciejewski (68) przesażona o zwycięstwie 4:3 zespołu Paczkowo-Siekierki.

C- KLASA KS WIERZANKA - LZS ŁUGOWINY 1:2 (1:0)

SPORT • REKREACJA • TURYSTYKA

Szkoła Podstawowa nr 3 oraz KS Unia są organizatorami I Ogólnopolskiego Turnieju Jesiennego Koszykówki Dziewcząt „Papryka '92”.

TURNIEJ NAJMŁODSZYCH

W turnieju weźmie udział sześć zespołów dziewcząt urodzonych w 1981 r. Zespoły reprezentować będą miasta Poznań, Kutno, Gorzów, Wschowa oraz oczywiście Swarzędz. Otwarcie turnieju nastąpi w piątek, 25 IX o godz. 10.30 w hali KS Unia. Zakończenie imprezy przewidziano na niedzielę, 27 IX godz. 14.00.

Szczegółowy terminarz meczy prezentuje się następująco:
piątek, 25 IX godz. 9.00 Kutno — Swarzędz II
11.00 Swarzędz I — Poznań
12.30 Gorzów — Wschowa
14.30 Poznań — Kutno

16.00 Swarzędz II — Gorzów

17.30 Swarzędz I — Wschowa

sobota, 26 IX godz. 9.00 Poznań — Wschowa

10.30 Swarzędz I — Swarzędz II

12.00 Kutno — Gorzów

14.30 Swarzędz II — Poznań

16.00 Swarzędz I — Gorzów

17.30 Kutno — Wschowa

niedziela, 27 IX godz. 9.00 Poznań — Gorzów

10.30 Swarzędz II — Wschowa

12.00 Swarzędz I — Kutno

Zachęcamy do kibicowania naszym najmłodszym koszykarzom!

LIGA „ORLIKÓW”

18.09.92 nie doszło do meczu o mistrzostwo Orlików, gdyż nie stawiała się drużyna „Olimpii” Poznań i prawdopodobnie mecz będzie zweryfikowany jako walkower dla Unii I Sp 3 Swarzędz. Grupka młodych kibiców i rodziców została jednak nagrodzona i klasa sportowa 4f, podzielona na dwa zespoły, stworzyła niezłe widowisko sportowe, w którym padło 8 bramek (5:3). Zapraszamy wszystkich kibiców na najmłodsze derby Swarzędza „Orlików”: Unia I i Unia II w piątek 25.09.92 o godz. 17.00.

BIEG JAGIELŁY

Jako po raz szósty Klub Biegacza TKKF Płomień w Pchiedziskach zorganizował Bieg Władysława Jagiełły, w którym w tym roku na różnych dystansach wzięło udział 183 zawodników. W biegu głównym na dystansie 21,1 km wystartowało 33 biegaczy w tym dwóch swarzędzaków Roman Firlik oraz Wojciech Prałat. Zwycięzcą został Jarosław Lewandowski z Torunia pokonując trasę w czasie 1 godz. 10 min. 26 s. Roman Firlik został zwycięzcą wśród weteranów, zawodników którzy ukończyli 60 rok życia. Puchar oraz upominki zwycięzcy biegów mieli wręczone przez władze miasta oraz działaczy TKKF podczas festynu jaki tuż obok mety odbywał się z okazji „Dni Pchiedzisk”.

KTO, Z KIM, GDZIE

Piłka nożna
piątek, 25 IX godz. 17.00 Unia I — Unia II, mistrzostwa Orlików, stadion przy ul. św. Marcina
sobota, 26 IX godz. 13.30 Unia — SKS 13 P-1, liga trampkarzy starszych, stadion przy ul. św. Marcina
godz. 16.00 Unia — Polonia Piła — III liga, stadion przy ul. św. Marcina
niedziela, 27 IX godz. 11.00 Piast — San Poznań, A-klasa, boisko w Gruszynie
sobota, 26 IX godz. 16.00 Swarzędz — LZS Michałczka, B-klasa, boisko w Uzarzewie
godz. 14.00 LZS Paczkowo-Siekierki — Płomień Nekla, A-klasa, boisko w Siekierkach

Koszykówka
25 — 27.09. Turniej Papryka '92, hala KS Unia

LIGA TRAMPKARZY

„Do trzech razy sztuka” — dopiero w trzeciej kolejce ligi trampkarzy starszych udało się drużynie Unii rozegrać mecz. Pierwszy mecz przelożono na inny termin (wyjazd do Holandii), drugi to znane już perypetie boiskowe i w trzeciej kolejce zwycięstwo na wyjeździe w stosunku 6:1 z Victorią Września. Bramki zdobyli: M.Śliwa 2, P.Ziętek, M.Walaszek, R.Janowski i S.Jankowiak. Wynik mógł być dwucyfrowy gdyby zawodnicy nie lekceważyli słabszego rywala. Należy nadmienić, że gospodarze dysponowali zespołem o rok młodszym. Następnym mecz nie zostanie rozegrany z powodu wyjazdu drużyny SKS-13 II Poznań na turniej międzynarodowy. Termin meczu wyznaczy OZPN Poznań.

NIE TAKI DIABEŁ STRASZNY

Z pewnymi obawami przystąpił trener Mirosław Wyrwas do rozgrywek o mistrzostwo trampkarzy starszych. Jego zespół rocznika 1979 musi potykać się z drużynami, których zawodnicy są o rok starsi. Na razie jednak obawy okazały się nieuzasadnione, gdyż jego zespół nie był gościnnie dla drużyny poznańskiej „Warty”. Na trawiastym boisku KS Unia chłopcy zaaplikowali

MIAŻDŻĄCA PRZEWAGA

DO JEDNEGO KOSZA

Sobotni mecz strefowy w eliminacjach do mistrzostw Polski kadetek pomiędzy Olimpią I Poznań a Unią nie należał do zaciętych. Od samego początku spotkania pierwsza piątka Unii zyskała sporą przewagę punktową. Wynik w czwartej minucie brzmiał 20:0. Spotkanie toczyło się w zasadzie na polowie poznanianek, które nie potrafiły so-

głądał podobnie do pierwszej i była jeszcze mniej emocjonująca. Widowisko uratowały popisowe techniczne swarzędzianek ala Harlem Globetrotters. Ostateczny wynik meczu — 134:24 (75:10) dla swarzędzianek.

Punkty zdobyły: Borys 37, S.Pawlak 22, Maciejewska 18, Ignasiak 16, Majerowicz 10, Stelmaszewska 10, Marciniak 9, Hanka, Sierszulska i Tarasiewicz po 4.

POWTÓRKA Z SOBOTY

Tak można skomentować niedzielne spotkanie wyjazdowe Unii z Olimpią III Poznań w ramach rozgrywek strefowych. Po chaotycznym początku swarzędzkie licealistki zdobyły sporą przewagę punktową i utrzymały ją do połowy. Niestety, w pierwszej części spotkania kontuzji uległa Ala Majerowicz; w pełnym biegu wpadając na stojącą zbyt blisko kosza bramkę. Na szczęście w ostatniej chwili przed meczem rodzice swarzędzianek osłonili słupki materacami pomimo protestów... organizatora, którego zdaniem było to niepotrzebne. Mimo to skończyło się na zwycięstwie w szpitalu. Niebezpieczna sala Szkoły Podstawowej nr 43, w której rozgrywano spotkanie, jest feralną dla Unii. W zeszłym roku w tym miejscu doznała kontuzji Monika Ignasiak.

Ala Majerowicz podaje za plecami. Fot. A. Łuszczak

Druga połowa meczu była nieciekawa. W pierwszych minutach wczesnego swarzędzkiego LO, wytrącone z równowagi wypadkiem, zwolniły nieco tempo gry. Końcówka spotkania należała jednak do nich. Ostateczny wynik meczu 109:37 (54:14) dla Unii.

Punkty rzuciły: Ignasiak 27, Borys 26, Stelmaszewska 14, Marciniak 10, Pawlak M. 8, Szofińska 8, Pawlak S. 7, Majerowicz 6, Sierszulska 3.

bie dać rady z pressingiem Unii. Szczególnie dużo piłek przechwyliła Sylwia Pawlak. Kończyła też celnym koszem większość szybkich ataków. Ewa Borys zaś ze stoickim spokojem zdobywała punkty rzucając z imponującą celnością z wyskoku. Druga część spotkania wy-

STRZELAĆ NIE KAZANO

Tytuł jest praktycznie recenzją meczu trampkarzy młodszych między Sokolem Pniewy a Unią Swarzędz. Zespół ze Swarzędza rozegrał swoje pierwsze spotkanie w lidze na wyjeździe uzyskując wynik 1:1 z zespołem Sokola Pniewy.

W meczu, w którym olbrzymia przewaga w sposobie prowadzenia gry i umiejętnościach piłkarskich należała do młodych piłkarzy ze Swarzędza, nie potrafili oni niejednokrotnie wepchnąć piłki do pustej bramki przeciwnika.

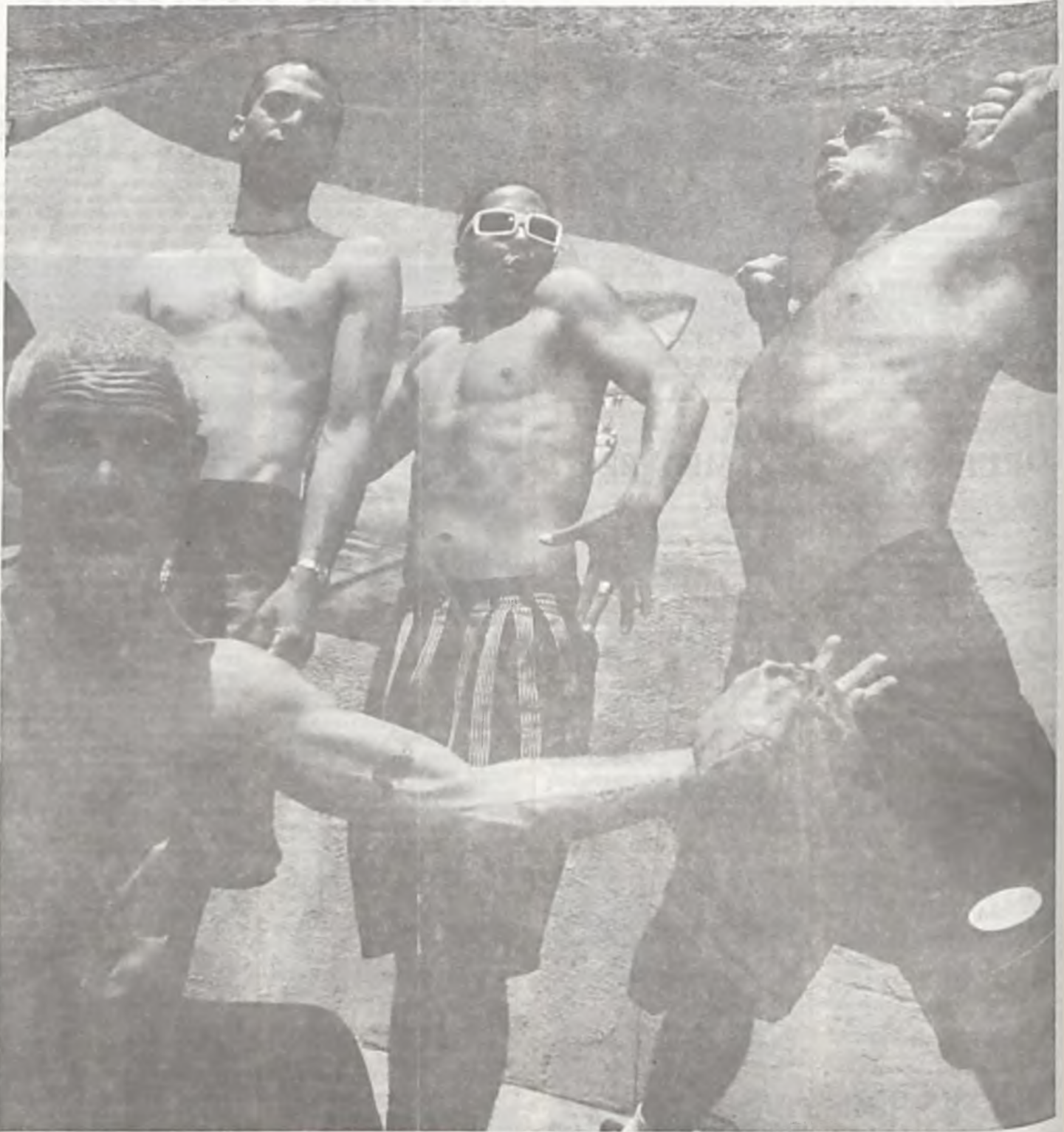
W meczu była praktycznie jedna wzorowa akcja, kiedy do podania z głębi pola wybiegli pomocnik R.Jankowski i przez pół boiska poprowadził piłkę w kierunku bramki, na którą oddał silny strzał. Odbitą piłkę bez trudu uderzył do bramki M.Wieczorek. W drugiej połowie przy prowadzeniu Unii 1:0 goście broniąc się zapamiętale wybijali piłkę na oślep z własnej połowy. Jeden z uwalniających wykopów w kierunku bramki Unii zakończył się bramką prezentem. Bramkarz ze Swarzędza trzymając piłkę w rękach w niezrozumiały sposób wrzucił ją do własnej bramki.

W meczu zespół Unii wystąpił w składzie: Mrówka (Zamelczyk), Smolicz, Andrzejczak, Kaczmarek (Janowski), Stankiewicz, Szymański, Żurek, Jankowski, Bylebysł, Przybylski, Wieczorek (Dytkiewicz).

Następny mecz trampkarze młodzi rozegrali 26.09. br z zespołem SKS „13” II o godz. 16.30 w Swarzędzu.

MUZYKA • MUZYKA • MUZYKA

RED HOT CHILI PEPPERS

Nazwa grupy w pełni oddaje atmosferę jej koncertów: ich muzyka jest ostra, a zachowanie pikantne!

Dla Red Hot Chili Peppers nie istnieje żadne tabu! Jeszcze przed dwoma laty ta czwórka dzikusów pojawiała się na scenie całkowicie nago, jeśli nie liczyć skarpetek, którymi zakrywali swoje narządy płciowe lub też oblewała publiczność farbą. Ekshibicjonistyczne wybryki nie mogły się oczywiście podobać amerykańskim obywatelom moralności, toteż często zakazywano zespołowi występów. Narobiło to sporo wrzawy wokół RHCP i przysporzyło im wielu zagorzałych fa-

nów wśród zbudowanej młodzieży.

Nie był to jednak jedyny powód zainteresowania tą ekscentryczną grupą. Muzyczną sensację wywołali udanym połączeniem tak różnych stylistycznie gatunków jak metal, funk, punk i rap. Działają już od dziewięciu lat, wydali pięć albumów i znaleźli wielu naśladowców, m.in. Faith No More, Living Colour czy Ugly Kid Joe.

Wszystko zaczęło się w szkole średniej. Anthony Kiedis (28, v) i basista Flea (Michael Balzary, 28) poznali się w Fairfax Highschool w Los Angeles. Założyli duet pod dziwną nazwą „Tony Flow & The Miraculously Majestic Masters Of Mayhem” (drugi człon zabrzmiałby w polskim tłumaczeniu:

„nad wyraz dostojni mistrzowie obrażeń ciała”), a kiedy w lutym 1983 r. nadarzyła się okazja zaprezentowania swoich umiejętności na scenie, przemianowali się na „Red Hot Chili Peppers”. I tak już zostało. Sukces pierwszego występu, składającego się z jednej jedynej (!) piosenki, skłonił ich do zajęcia się muzykowaniem zawodowo. Do zespołu dołączyli wówczas najlepszy przyjaciel Anthony'ego Hillel Slovak (g) i perkusista Jack Irons.

W czerwcu 1988 roku, kiedy mieli już tysiące fanów i trzy wydane albumy nastąpiła katastrofa. Hillel zmarł wskutek przedawkowania heroiny, a Jack opuścił zespół. Mimo to pozostali chłopcy nie załamali się i

dość szybko wzięli się w garść. Anthony, który również brał narkotyki, uwolnił się od nalogu. Już w 1989 r. nagrali przełomową dla swojej kariery płytę „Mother's Milk”, jej współautorami byli dwaj nowi członkowie formacji: Chad Smith (25, dr) i John Frusciante (22, g). Ostatni krążek ich w tym roku na szczycie popularności. Nieoczekiwane odejście Johna Fruscianta w trakcie trwania trasy koncertowej wstrząsnęło zespołem, ale nie oznaczało jego końca. Szybko znalazł się godny następcą: Arik Marg-

HOBBY • ROZMAITOSCI • HOBBY

VIDEO-HIT

os. Kościuszkowców 13

SzeF wypożyczalni Andrzej Pieczyński poleca

1. Szkoła wyrzutków — sens.
2. Wielki wściekły John — sens.
3. Samotny łowca — sens.
4. Najeżdźca — sens.
5. Dwoje we mnie — kom.
6. Nastoletnia namiętność — obycz.
7. Dagtime — mel.
8. Gość — sens.
9. Krwawe pieniądze — sens.
10. Bogata dziewczyna — obycz.

Klienci wybierają

1. Szkoła wyrzutków — sens.
2. Na skróty — sens.
3. Samotny łowca — sens.
4. Bogata dziewczyna — obycz.
5. Surf II — kom.
6. Wojny narkotykowe — sens.
7. Wspólna odsiadka — sens.
8. Wszystkiemu winien samochód — kom.
9. Krwawy trop — obycz.
10. Ucieczka King Konga — fantastyka

Bogata dziewczyna historia dziewczyny pochodzącej z bogatej rodziny, która usiłuje zrobić coś w życiu na własny rachunek. Tylko sobie coś za wdzięczać. Podje muje pracę kelnerki w barze, gdzie poznaje chłopaka z innego środowiska, zwiariowanego na punkcie

muzyki. Miłość, przeplana sensacyjnym wątkiem (chłopak zostaje aresztowany za narkotyki) to dość banalna treść filmu.

Jest oczywiste, że im wygodniejszy fotel, który się zajmuje w czasie podróży tym mniejszą zwraca się na niego uwagę. By tak zawsze było tysiące ludzi pracuje w biurach konstrukcyjnych szukając najlepszych rozwiązań.

Już dawno kryterium jakości tego elementu wyposażenia samochodu przestało opierać się na określeniach „miękki” lub „twardy”. Miękki jak poduszka puchowa nie jest w stanie zgodnie z zasadami ortopedii podeprzeć lędźwiowego odcinka kręgosłupa i dlatego pokonywanie długich odcinków trasy staje się często źródłem poważnych problemów zdrowotnych. Równie niekorzystna bywa inna niezwykle prymitywna konstrukcja, którą Francuzi zastosowali w „brzydkim kaczątku” zawieszając taśmy z tworzywa sztucznego na ramie metalowych rurek obciążając je wykładziną piankową.

Nowoczesne siedzenia samochodowe wymagają bez porównania większych nakładów. W głównym zarysie można je podzielić na następujące rodzaje: sprężynowe ze sprężystą siatką oraz piankowe.

Bazą fotela sprężynowego jest zespół sprężyn śrubowych, a wygodę jego podnosi leżąca na nich warstwa mieszaniny gumy i włosia. Zawiera ona biologiczne materiały, na przykład szczecinę świńską lub włókno kokosowe zatopione w naturalnym kauczuku. Obecnie tylko Mercedes sadza swoich klientów na tak pracochłonnych fotelach. Największą ich zaletą jest bardzo dobra klimatyzacja.

Audi, Ford, VW postawili na niezbyt optymalne pod względem klimatycznym fotele piankowe, oferujące jednak dobre tłumienie drgań

Najlepszym kompromisem między tymi dwoma rozwiązaniami jest koncepcja fotela ze sprężystą siatką. Na zastosowanie tego wariantu konstrukcyjnego zdecydowały się Opel i BMW. Czynnikiem tłumiącym drgania jest płaska mata wykonana ze sprężystej siatki, zawieszona za pomocą sprężyn naciągowych na ramie z metalowych rurek. Na siatce leży warstwa tworzywa piankowego. Konstrukcja łączy zalety dobrej klimatyzacji ze względnie nis-

MOTORYZACJA

kimi kosztami produkcji oraz niewielką wysokością siedzenia.

Jednym z bardziej istotnych czynników decydujących o komforcie jazdy jest kształt oparcia lędźwiowego odcinka kręgosłupa. Zainstalowane odpowiednio wyprofilowane wybrzuszenie, naciska na plecy kierowcy na wysokości miednicy zapewnając wygięcie jego kręgow lędźwiowych do przodu, w terminologii medycznej zwane lordozą.

W postępie obserwowanym w dziedzinie siedzeń samochodowych swoje miejsce ma również elektronika. Najlepszym przykładem są tu zastosowane w Mercedesach klasy S elektryczne napędy mechanizmów zmiany położenia foteli. W każdym z nich pracuje sześć silniczków a odpowiedni przełącznik zapamiętuje trzy pozycje.

Ostatnim udogodnieniem są zainstalowane w siedzeniach grzejniki oporowe, dzięki którym wychłodzone po lodowatej zimowej nocy siedzenia szybko zamieniają się w duże termofory.

CIEKAWOSTKI

SZWAJCARSKA WPADKA

Budowlane wypadki bywają i w najbardziej rozwiniętych krajach świata... W Zurichu otwarto w kwietniu nowy gmach giełdy. Inwestycja kosztowała 200 mln franków (równowartość ok. 135 mln dolarów). Kwota ta jest wyjątkowo wysoka. Budynek ma 28 tys. m kw. powierzchni użytkowej, zatem metr kwadratowy kosztował prawie 5 tys. dolarów. Przyczyną przepłacenia budowy był fakt, iż od chwili pojawienia się jej na rajzbretach projektantów, realizowano ją... 12 lat.

INFLACJA PO NIEMIECKU

Według prognozy bońskiego ministra finansów Horsta Koehlera, tegoroczny poziom inflacji w Niemczech nie przekroczy 0,33% w skali miesięcznej, tj. około 1% w skali kwartalnej, a 4% w skali rocznej. Pozazdrościć.

HOLENDRSKI OKOCIM

Firma Heineken z Holandii jest aktualnie największym producentem piwa w Europie — jej browary sprzedają rocznie ponad 52 miliony hektolitrow tego napoju. W ubiegłym roku dało to jej ponad 443 mln florenów (równowartość przeszło 230 mln dolarów) czystego zysku. Piwo Heineken jest eksportowane do 150 krajów na wszystkich kontynentach. Zaczyna być popularne również w Polsce.

Dnia 15 sierpnia 1992 roku Poczta Polska wprowadziła do obiegu dwa znaczki z przywieszkami.

Jeden wartości 1500 zł upamiętnia postać Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Na znaczku pokazano sylwetkę Prymasa Tysiąclecia a na przywieszce przedstawiono Herb Kardynała. Drugi znaczek wartości 3000 zł wydano z okazji I rocznicy VI Światowego Dnia Młodzieży. Na znaczku przedstawiono jeden z epizodów spotkania z młodzieżą a na przywieszce zaprezentowano Herb Papieża Jana Pawła II.

Znaczki projektu artysty plastyka Macieja Jędrusika wydrukowano techniką offsetową w nakładzie po 1,5 mln sztuk.

Wyżej wymienione znaczki wydrukowano w bardzo ciekawy sposób. Oba znaczki wydrukowane zostały w jednym arkuszu zawierającym po 18 znaczków i 18 przywieszek. W 1, 3 i 5 rzędzie poziomym zamieszczono znaczki i przywieszki emisji „Prymas Tysiąclecia...” w kolejności przywieszka-znaczek- przywieszka itd. zaś w rzędach 2, 4 i 6 emisji „Spotkanie Młodzieży...” w kolejności znaczek- przywieszka-znaczek itd.

FILATELISTYKA

REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA

Hurtownia artykułów metalowych

**oferuje hurtową sprzedaż
po konkurencyjnych cenach**

**gwoździ, śrub, nakrętek,
podkładek, wkrętów.**

*Zapraszamy codziennie
od 7 do 16.00
i w soboty od 8.00 do 13.00.*

Swarzędz, ulica Słoneczna, tel. hurtowni 172-102.

**Nowo otwarty sklep
przy ul. Kilińskiego 2**

poleca

**zachodnią
odzież używaną.**

Dobra jakość, niskie ceny.
Serdecznie zapraszamy
od godz. 10.00-17.00
w soboty handlowe od 10.00-13.00.

Cukiernia „Magdalena”

pl. Powstańców Wielkopolskich 3
Filia os. Kościuszkowców
(pawilon)

poleca wyroby cukiernicze
przyjmuje zamówienia okolicznościowe,
oraz oferuje duży asortyment lodów.
Sprzedaż lodów „Palermo”
i „Cassate” również w ilościach hurtowych.

Zapraszamy w godz. 8.00 do 19.00
na os. Kościuszkowców
w godz. 10.00 do 18.00.

Zakład Fryzjerski „JUSTYNA”

**Zaprasza do korzystania z usług
fryzjerstwa damsko-męskiego**

Swarzędz, os. Dąbrowszczaków 5
(wieżowiec) w godz. 8-20, tel. 174-192

Polecamy trwałą ondulację
metodą pianową.

ATILLA Klub Ochrony Biologicznej

Swarzędz, ul. Piaskowa 45
tel. 172-114 lub 173-250

**Zaprasza od wtorku do niedzieli
w godz. 16.00-22.00.**

**Przyjmujemy zapisy dzieci
na gimnastykę korekcyjną.**

AUTO-SERVICE

LAKIERNICTWO — MECHANIKA

Wszystkie typy samochodów

Czynne 8.00-16.00

tel. 179-207

ul. Przybylskiego 56

USŁUGI KUCHARSKIE PRZYGOTOWYWANIE BANKIETÓW I IMPREZ OKOLICZNOŚCIOWYCH

oraz na zamówienie
garmazerkę na uroczystości domowe

Katarzyna Młynarczak-Agaciak
ul. Nowy Świat 1/3
62-020 Swarzędz

Dr n.med.
Michał Ziembowski
Zaprasza do gabinetu

**kardiologiczno
-internistycznego**

wtorki i czwartki 17.00-19.00
S-w Gryniów 7
tel. dom. 174-347

Sprzedam sklep

Os. Czwartaków 9
Informacja:
tel. 0665 — 519-28.

AJENCJA PKO ul. Zeromskiego 30,
pon. - piątku 10.00-17.00,
wpłaty za prąd, gaz, telefon, ZUS itp.

Zakład Ślusarski
ul. Cieszkowskiego 32
wykonuje wszelkiego rodzaju
śruby tapicerskie
czynny 8.00 - 18.00

Zakład Naprawy Obuwia
ul. Grudzińskiego 17/3
(dawna Armii Czerwonej)
czynny 11-18
Pracuje na surowcach zachodnich
firmy duńskiej „Royal”

TVP • TVP • TVP

Czwartek 24.IX.92
Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Mama i ja
- 9.25 — Domowe przedszkole
- 9.50 — Porozmawiajmy o dzieciach
- 10.00 — „Columbo” (1) — serial prod. USA
- 11.30 — „Orle gniazdo” — program wojskowy
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 — Telewizja Edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Przenowywanie ziemniaków
- 12.50 — Rok 2048: Efekt cieplarniany
- 13.40 — Eko-Lego
- 14.15 — Trzydzieści na pięćdziesiąt, czyli punkt wyjścia
- 14.35 — „Tajemnica przyroda” (4) — „Ostoja życia w kamieniołomie”
- 15.10 — Taki pejzaż — Krajobrazy nadmorskie
- 15.35 — Najlepsi na start, czyli 1500 sekund ze zwierzętami — teleturniej
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — Kwant oraz „3, 2, 1 — konfakt”
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Sława”
- 18.10 — Takie były kiedyś zabawy — wspomina Wojciech Siemion
- 18.20 — I jeszcze raz — program kabaretowy
- 18.35 — Magazyn katolicki
- 19.00 — Tęczowy Mini-Box
- 19.10 — Wieczorynka
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — „Columbo” (1) — serial prod. USA
- 21.45 — Tylko w Jedynce
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — Reporter — magazyn
- 23.40 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Nowe przygody He-Mana”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — Simply Red „Let Me Take You Home” — koncert
- 10.50 — Przeboje MTV
- 11.00 — Na życzenie
- 11.25 — Powitanie
- 11.30 — Panorama
- 11.40 — Aktualności „Dwójki”
- 11.55 — „Pokolenia”
- 12.00 — Jak przeżyć do pierwszego rozmowy o Rzeczypospolitej
- 12.30 — Aktualności
- 12.30 — „Nowe przygody He-Mana” (pow.)
- 12.55 — Europuzzle
- 13.00 — Bez znieczulenia
- 13.15 — „Odlecieć stąd” — (13)
- 13.20 — Wielka piłka
- 13.30 — Cienie życia
- 13.40 — Panorama
- 13.50 — Sport
- 14.15 — Powiórka z przeszłości — program rozrywkowy
- 14.20 — Teatr Sensacji: Jerzy Janicki
- 14.30 — „Akcja V” (4) — „Specjalne wigilijne danie”
- 14.40 — „Czerwona dynastia” (1) — „Synowie rewolucji”
- 14.50 — Panorama
- 15.00 — Zakończenie programu

Piątek 25.IX.92
Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Mama i ja

- 9.25 — Domowe przedszkole
- 10.00 — „Kto sieje wiatr” — dramat obycz. prod. USA
- 11.35 — Kwadrans na kawę
- 11.50 — Sto lat
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 — Telewizja edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Pszenżyto
- 12.45 — Tylko u nas
- 12.55 — Temat dnia — Nowości w edukacji
- 13.00 — „Jak to jest w Anglii?” — „Narodowa Służba Zdrowia NHS”
- 13.30 — Temat dnia — Nowości w edukacji
- 13.35 — O poezji z Henrykiem Boukolowskim
- 13.50 — Teleplastikon
- 14.05 — Temat dnia — Nowości w edukacji
- 14.10 — Kozetka polska (psychoanaliza)
- 14.25 — Kultura i my — To trzeba zobaczyć
- 14.40 — Orpowiem na każde pytanie
- 14.45 — Euroturystyka — Polska — „Tatarski szlak”
- 15.10 — Być czy mieć
- 15.25 — Temat dnia — Nowości w edukacji
- 15.30 — Jeśli nie Oxford, to co?
- 15.50 — Jaka szkoła? — Jeszcze o nauczaniu początkowym
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — Ciuchcia oraz „Tao, Tao”
- 16.50 — Język angielski dla dzieci
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Triumf cywilizacji zachodniej” (4) — „Ogólnoświatowy spór”
- 18.15 — Prawo i bezprawie — Rzecznik praw obywatelskich
- 18.30 — Taneczna gala Polski — reportaż z turnieju tańca towarzyskiego
- 19.00 — Wieczorynka — „Kacper i jego przyjaciele”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — „Kto sieje wiatr” — dramat obycz. prod. USA
- 21.45 — Zawsze po 21-szej
- 22.25 — Sztuka w szpitalu — reportaż
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — „Kroniki amerykańskie” — „Było sobie pewnego razu”
- 23.30 — Koncert muzyki soul — James Brown i przyjaciele
- 0.25 — Spotkania z wielkimi pisarzami — Franz Kafka
- 1.25 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Wojownicze zółwie Ninja”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — Willie Dixon „I Am The Blues”
- 11.00 — Na życzenie
- 11.25 — Powitanie
- 11.30 — Panorama
- 11.40 — Sport (publicystyka sportowa)
- 11.55 — „Pokolenia”
- 12.00 — Benny Hill
- 12.00-21.00 — Program regionalny
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Sport
- 21.45 — Benny Hill
- 22.15 — „Morderstwo doskonałe” — film krym. prod. ang.
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Złote lata 60-te — koncert zespołu „Blackout”
- 1.00 — Zakończenie programu

Sobota 26.IX.92
Program I

- 7.25 — Program dnia
- 7.30 — Wieści
- 7.40 — Reportaż
- 8.00 — Rynek-Agro
- 8.20 — Z Polski
- 8.35 — Wszystko o działce
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Ziaro
- 9.35 — 5-10-15 oraz „Krzysztof Kolumb” (4)
- 10.50 — Język angielski dla dzieci
- 11.05 — Witajcie w Teatrze Cieni — Koncert zespołu „Ziyo”
- 11.35 — Sobotnie rendez-vous
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15 — „Odyseja zwierzęca”
- 13.00 — „Super Baloo, „Ratujmy psa” (1)
- 14.20 — Teatr Wspomnień: August Strandberg „Panna Julia” reż. Bohdan Korzeniewski
- 15.50 — Sobotnie rendez-vous
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Domek na prerii” — „Szop”
- 18.15 — Wiecznie zielone — teleturniej
- 18.30 — Pegaz
- 19.00 — Małe wiadomości DD
- 19.10 — Wieczorynka „Przygód kilka wróbla Cwirka”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.00 — Polskie ZOO
- 20.30 — „Przybywa jeździec” — western prod. USA, reż. Alan J. Pakula, wyk. Jane Fonda
- 22.30 — Wiadomości wieczorne
- 22.40 — Portret — Janusz Glowacki
- 23.25 — Sportowa Sobota
- 23.45 — „Słodka Alicja” — film prod. USA
- 1.20 — Good News Festival
- 2.05 — Zakończenie programu

Program II

- 7.30 — Kaliber 92
- 8.00 — Panorama
- 8.05 — „Ulica Sezamkowa”
- 9.05 — Ona
- 9.25 — Powitanie
- 9.30 — Tacy sami — program w języku migowym
- 9.50 — Magazyn przechodnia
- 10.00 — Z ziemi polskiej — „Polskie ślady na indyjskich ścieżkach”
- 10.25 — Artysta i jego świat — „Prawdziwy Rembrandt” (2 ost.)
- 11.00 — Seans filmowy
- 11.30 — Twoje przeboje
- 12.00 — La la mi do, czyli porykiwania szarpidrutów
- 12.30 — Rody polskie — film dok.
- 13.05 — Auto — magazyn
- 13.35 — Lekarz domowy
- 13.55 — Za chwilę dalszy ciąg programu — program W. Manna i K. Materny
- 14.20 — „Tajemnicza przyroda” — „Ostoja życia w kamieniołomie”
- 14.50 — Koszykówka zawodowa NBA
- 15.40 — Halo Dwójka — Image
- 15.55 — Róża co chceta
- 16.25 — Losowanie Gier Liczbowych
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Pelna chata”

- 17.10 — Wielka gra
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — Halo Dzieci — „Lobo, pomyslowy pies”
- 18.35 — Akademia Polskiego Filmu: „Spotkanie w hajce” — dramat obyczajowy reż. Jan Rybkowski
- 20.00 — Warszawska Jesień 1992
- 20.30 — Wielki sport
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Słowo na niedzielę
- 21.35 — Camerata 2
- 22.30 — „Mąż pani ambasador” (8)
- 23.25 — To ja — program z udziałem zespołu „Raz, Dwa, Trzy”
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Izrael — koncert zespołu
- 0.55 — Zakończenie programu

Niedziela 27.IX.92
Program I

- 6.55 — Program dnia
- 7.00 — „Podwodna odyseja ekipy kapitana Cousteau” — „Te niewiarygodne maszyny nurkujące” — serial dok.
- 7.45 — Rolnictwo na świecie (2)
- 8.00 — Przystanki codzienności
- 8.20 — Notowania
- 8.45 — Polskie ZOO (powt.)
- 9.00 — „Zamek Eureka”
- 9.25 — Telekanek
- 9.50 — „Dzieci z ulicy Degrassi”
- 10.15 — Język angielski dla dzieci
- 10.25 — „W 80 dni dookoła świata” — „Indyjskie golenie”
- 11.15 — Morze — magazyn
- 11.35 — Tydzień
- 12.20 — Telewizyjny koncert życzeń
- 12.45 — Teatr dla dzieci — Danuta Wawilow — „Dzikie konie”
- 13.55 — Z kamerą wśród zwierząt — Mówią znakami
- 14.10 — W Starym Kinie: „Paryżanka” — komedia prod. USA
- 15.30 — 100 pytań do...
- 16.15 — Rhythmic
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Dynastia”
- 18.20 — 7 Dni — Świat
- 18.50 — Śpiewnik domowy Jana Kaczmarska
- 19.00 — Wieczorynka: „Nowe przygody Kubusia Puchatka”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — „Wolter — człowiek niezwykły” (1) — „Skandal i chłosta” — serial prod. franc.
- 21.10 — „Godzina bez kwadransu Jana Tyszkiewiczza”
- 21.55 — Sportowa niedziela
- 22.40 — Wokół wielkiej sceny
- 23.10 — Kino Europejskie: „Scigani przez śmierć” — wojenny dramat prod. franc.
- 1.55 — „Gdybym był królem” — „Cicho zwierzęta” — Miniatura literacka Andrzeja Kijowskiego w interpretacji Aleksandra Bardinego
- 2.05 — Zakończenie programu

Program II

- 7.30 — Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)

UWAGA

Prowadzimy wywóz śmieci z posesji prywatnych zakładów produkcyjnych i usługowych zespołów administracyjnych

Najniższe ceny
kontener 1,1 m³ 50 tys. zł
pojemnik 0,11 m³ 10 tys. zł
umowy stałe lub zgłoszenia jednorazowe
tel. fax. 174-178

Nowina
Swarzędz
Kwaśniewskiego 1 pokój 102

TVP

TVP

TVP

- 8.00 — „Mała księżniczka” — „Bec-
ky jedzie do domu”
- 8.25 — Film dla niesłyszących:
„Wolter — człowiek niezwyk-
ły” (1) — „Skandal i chłosta”
- 9.20 — Słowo na niedzielę (dla nie-
słyszących)
- 9.25 — Powitanie
- 9.30 — Program lokalny
- 10.30 — Bogusław Kaczyński zapra-
sza dzieci na widowisko bale-
towe „Nasze życie, nasze sny”
— „Rodzinny bumerang”
- 12.00 — „Rodzinny bumerang”
- 13.05 — „Rok 2048” (1) — „Alarm
ozonowy”
- 13.50 — Szczęśliwy rzut — Teletur-
niej
- 14.10 — Animals
- 15.00 — Wydarzenia tygodnia
- 15.30 — Godzina z Hanną Barberą
- 16.25 — Program dnia
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Cudowne lata” — „Od-
dzielne pokoje”
- 17.10 — Festiwal w Edynburgu (1)
- 17.40 — List Stasysa do van Gogha
- 18.15 — Halo dzieci — „Lobo, pomy-
słowy pies”
- 18.20 — „Nie placz, to tylko burza” —
film fab. prod. USA
- 20.10 — Telekonferencja „Dwójki”
- 21.00 — Panorama
- 21.40 — „Kobiety jazzu” — „Wokali-
stki — scatting”
- 22.20 — Benefis Leopolda Kozłows-
kiego (dyrygenta, kompozyto-
ra)
- 23.15 — Osip Mandelsztam „Umiera-
nie wieku” — rez. Krzysztof
Orzechowski
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Poniedziałek 28.IX.92
Program I

- 6.00 — Kawa czy herbata?
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Program dnia
- 9.15 — Dla dzieci: „Baśnie, bajki,
bajeczki”
- 10.00 — „Dynastia”
- 11.00 — Pierwsze 365 dni życia dzie-
cka — Dziecko ma już cztery
miesiące
- 11.30 — Piosenka jest dobra na
wszystko
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 — Telewizja edukacyjna
- 12.15 — Język francuski (4)
- 12.45 — Stefania de Giovanni „Sas-
setta” — Polityk — film w wer-
sji francuskiej
- 13.15 — Język niemiecki (4)
- 13.45 — Kompozytor i jego miasto —
„Mendelssohn i Berlin” — film
w wersji niemieckiej
- 14.15 — Język włoski (4)
- 14.30 — Język angielski (4)
- 15.00 — „Alf” (w wersji oryginalnej)
- 15.30 — Prezentacje — Na skraju Pu-
szczy Solskiej
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — LUZ
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Alf”
- 17.50 — Sztuka... nie sztuka — maga-
zyn poświęcony plastyce
- 18.10 — Magazynio
- 18.20 — Nasi obok nas
- 18.45 — O bezpieczeństwo narodo-
wa
- 19.00 — Wieczorynka — „Alibaba i
rozbójnicy”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.05 — Antena
- 20.30 — Teatr Telewizji — Jerzy Nie-
mcezyk — „Nieboskie stworze-
nie” — rez. Paweł Karpiński
- 21.25 — Nie pogodzę się z tym nigdy
— reportaż
- 22.25 — Jutro będzie futro — Recital
Igi Cembryńskiej

- 22.20 — Zaskakujący wybuch pols-
kiej tolerancji — reportaż
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — „Pogranicze w ogniu” (5)
- 0.05 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Tajemnicze złote miasta”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Hobby
- 10.00 — Robert Plant — Now and
Zen — film dok.
- 10.50 — Przeboje MTV
- 11.00 — Na życzenie — powtórka
najciekawszych programów
Dwójki: „Pejzaż wewnętrzny”
Pawła Huelle
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Magazyn lekkoatletyczny
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Przegląd Kronik Filmowych
(Nieme materiały archiwalne z
Powstania Warszawskiego)
- 17.50 — Polska Kronika Filmowa
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — Tajemnicze Złote Miasta
(powt.)
- 18.55 — Perły z lamusa „39 kroków”
— film krym. prod. USA, rez.
Alfred Hitchcock
- 20.40 — Pale zakopane — reportaż z
krakowskiego Tygodnia Wit-
kacego
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Sport
- 21.45 — „Dzieciaki, kłopoty i my”
- 22.15 — Gwiazdy świecą wieczorem
— Tadeusz Strugała
- 23.10 — 997
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Wtorek 29.IX.92
Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — „Mama i ja”
- 9.25 — Domowe przedszkole
- 9.50 — Porozmawiajmy o dzieciach
- 10.00 — „Pogranicze w ogniu” (5)
- 11.00 — Giełda pracy, giełda szans
- 11.15 — Przyjemne z pożytecznym
- 11.30 — Gdzie kolyśka twoja — repo-
taż
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 — Telewizja Edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Zbiór
roślin strączkowych
- 12.45 — Świat chemii — Stan materii
- 13.15 — Kuchnia — Balonem po-
kuchni
- 13.30 — Fizyka półzartem — Jak
zmienić kolor
- 13.45 — Co? Jak? Dlaczego? — Ply-
wanie
- 14.00 — Surowce — Fosforany
- 14.20 — Telecomputer
- 14.55 — „Przybysze z Matplanety”
- 15.20 — My w kosmosie
- 15.40 — Laboratorium — Jak to zro-
bić?
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — Tik-Tak oraz „Dennis Zawa-
diaka”
- 16.50 — Język angielski dla dzieci
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Tom i Jerry”
- 17.50 — „Murphy Brown”
- 18.15 — „Pokoik na Kremlu” — film
dok. o Walentinie Bierzeko-
wie, tłumaczu osobistym Stali-
na
- 18.45 — Powstańca negocjacje —
program wojskowy
- 19.00 — Wieczorynka
- 19.30 — Wiadomości
- 19.55 — 7 minut dla ministra pracy
- 20.10 — Historia kina — „Tron we

- krwi” — film prod. japońskiej
rez. Akira Kurosawa
- 22.05 — Listy o gospodarce
- 22.35 — Program rozrywkowy
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — Wieczór z... agentem — pro-
gram satyryczny
- 23.45 — Powrót Bardów — Tadeusz
Krok (krakowski poeta)
- 0.15 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Kapitan Planeta i Planeta-
rianie”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — Gloria Estefan and The Mia-
mi Sound Machine — koncert
w Miami 1988 — film muzycz-
ny
- 11.00 — Na życzenie
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Z kart krakowskiego archi-
wum — Planty
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Ojczyzna Polsczyzna
- 17.40 — Moja wiara
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — „Kapitan Planeta i Planeta-
rianie” (3)
- 18.55 — Europuzzle
- 19.00 — „Chłopcy z ulicy Panisper-
na” (3)
- 19.50 — Ad vocem
- 20.00 — Punkt widzenia — program
ekologiczny
- 20.30 — Sewilla — EXPO 92 — repo-
taż
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Sport
- 21.40 — Chimera — magazyn litera-
cki
- 22.25 — „Kate i Allie” (4)
- 22.55 — Legendy filmu — Charlton
Heston
- 23.40 — Warszawska Jesień '92
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Środa 30.IX.92
Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — „Mama i ja”
- 9.25 — Domowe przedszkole
- 9.50 — Porozmawiajmy o dzieciach
- 10.00 — Historia kina: „Tron we
krwi” — film prod. japońskiej
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Pasze
na zamówienie
- 12.45 — Chochlikowe psoty czyli
zmagania z ortografią
- 13.00 — Powstania w fotografii
- 13.30 — Katalog zabytków — Chojna
- 13.40 — Pegaz młodych — Autobio-
grafie
- 14.05 — Historia polskich przekła-
dów Biblii
- 14.30 — Teatr telewizji: Adam Mic-
kiewicz „Pan Tadeusz” —
„Księga III, Umizgi” — rez. A-
dam Hanuszkiewicz
- 15.30 — Dzieło, arcydzieło, kicz —
„Paon — kawiarnia”
- 15.35 — Szkoły w Europie — Język
Sasia (Francja, Niemcy)
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — A vista — quiz muzyczny
oraz „Oddział dziecięcy” (5)
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Syn wyspy” (13 ost.)
- 18.15 — Akademia zdrowego ciała
- 18.40 — My i świat — magazyn
- 19.00 — Wieczorynka
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — Mecz piłki nożnej

- 22.00 — Magazyn sejmowy
- 22.30 — Leksykon polskiej muzyki
rozrywkowej (Izabela Trojanowska)
- 22.45 — Wiadomości
- 23.05 — „Z biegiem lat, z biegiem
dni” (5) — „Kraków 1902”
- 0.10 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Piłkarze”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — „Zywt George’a” — film
dok. (10-lecie firmy Hand
de Films)
- 10.50 — Przeboje MTV
- 11.00 — Na życzenie
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Magazyn tenisowy
- 16.50 — Losowanie Gier Liczbowych
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Ekostres
- 17.40 — Sposób na starość
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — „Piłkarze”
- 19.00 — Filmy Juzo Itamiego
„A Ge-Man — opowieści do-
tej gejszy” — komedia prod.
jap.
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Ekspres reporterów
- 22.05 — Studio Teatralne „Dwójki”
James Joyce „...Tak chcę”
rez. Henryk Baranowski
- 23.45 — „Dziewiec z ciortem — baj-
lada ludowa” — film P. Szu-
kina
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

TKAN-POL

SWARZĘDZ-NOWA WIEŚ
05. ERACZYŃSKIEGO 33

BEZPOŚREDNI IMPORTER KANIN
FIRMA HANDLOWA „TKAN-POL”
INFORMUJE O OTWARCIU
NOWEJ HURTOWNI
MATERIAŁÓW TAPISERKOWYCH
NAJWIĘKSZY WYBÓR
W WIELKOPOLSCIE
BEZKONKURENCYJNE CENY
ZAPRASZAMY
poniedziałki w godz. 8.00-18.00
i soboty, w godz. 8.00-14.00

Teleradio
-przestrajanie
Instalacje
elektryczne
i telefoniczne
Domofony
Tel. 172-253

REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA

Zespół
Specjalistycznych Prywatnych Gabinetów Lekarskich
„KONSyliUM”

Swarzędz, Gryniów 2

zaprasza

Lek. med. Bronisława Cyruczek
 internista

poniedziałki 9.00-11.00
 wtorki czwartki 15.00-16.30

Dr med. Józef Dzwonkowski
 specjalista ortopedii i rehabilitacji
 wtorki czwartki 17.00-18.00

Dr med. Tomasz Opala
 specjalista ginekologii i położnictwa
 poniedziałki środy 18.00-19.00

Lek. med. Ryszard Przybylczak
 specjalista laryngolog
 poniedziałki środy 16.00-17.30

Lek. med. Dariusz Szpurek
 ginekolog położnik
 wtorki czwartki 18.00-19.00

Sklep Odzieży Męskiej „MODISSMEN”

os. Dąbrowszczaków 8/22
 tel. 174-605

Poleca elegancką odzież renomowanych
 firm zachodnich w dużym asortymencie
 kolorystycznym i rozmiarowym
 w cenach przystępnych:

★ kurtki	★ spodnie
★ marynarki	★ swetry
★ garnitury	★ bluzy
★ koszule	★ krawaty

Zapraszamy codziennie 10.00-18.00
 w soboty 10.00-14.00

Auto — Szlif

Swarzędz/ Nowa Wieś
 ul. Generała Bema 11A

poleca swoje usługi w zakresie:

- ◆ szlifowania wszystkich typów wałów korbowych
- ◆ regeneracja głowic (również planowanie)
- ◆ naprawa korbowodów — wszystkich typów
- ◆ wytaczanie i szlifowanie cylindrów

tel. 173-358.

Wszystko dla domu

SKLEP FIRMY HANDLOWEJ

Lechośław
 Rutaski

PLAC ZIELONY 6
 SWARZĘDZ
 — Nowa Wieś

oferuje P.T. KLIENTOM szeroki asortyment:

- ◆ lamp, kinkietów, żyrandoli
- ◆ osprzętu elektrycznego
- ◆ dywanów, chodników, wykładzin dywanowych i PCV w szerokiej gamie kolorów
- ◆ firan, zasłon, karniszy drewnianych i metalowych
- ◆ tapet, płytek o różnych kolorach i deseniach
- ◆ wyposażenia łazienek, luster, szafek, wieszaków do przedpokoi
- ◆ zamków, klamek, klódek
- ◆ prostych narzędzi do majsterkowania
- ◆ boazerii i listw wykończeniowych oraz materiały do konserwacji

ZAPRASZAMY codziennie od godz. 9.00 do 17.00
 w soboty od godz. 9.00 do 13.00
 ŻYCZYMY PRZYJEMNYCH ZAKUPÓW
 PROWADZIMY SPRZEDAŻ RATALNĄ

